

Marechaussee Contact

3

2017

Marechaussee Contact
18e jaargang | nummer 3
juni 2017

Marechaussee Contact is een uitgave van de Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks. Het wordt verspreid onder de begunstigers van deze stichting. De realisatie is in handen van de commissie Redactie MC en voorlichting.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dient de bron en in voorkomend geval de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Martin Aalbers
Roel Bouwman (website)
Marion Broekhuizen-Klijnhout
Jan Gaasbeek
Willem Geense
Frans Meijer
Jack Vlaming
Henk Westland (eindredactie)

Aan dit nummer werkten verder mee:

Tjitte Wassenaar
Piet van Erk
Jannes Douma
Jacques van der Torren

Contact

Weeshuiswal 9, 4116 BR Buren
t.a.v. Marion Broekhuizen-Klijnhout
0344-571256
redactie@marechausseecontact.nl

Vormgeving

Content Innovators BV, Zwolle / Den Haag

Druk

Bariet Ten Brink BV, Meppel

Wijzigen van adresgegevens

Zie pagina SMC-informatie bij begunstigersadministratie.

Kopij volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie. De deadline voor het inzenden van de kopij voor de volgende uitgave is 28 juli 2017.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door oud-marechaussees
5	Beroeps Terug op het oude nest
8	Veteranen Allerlei
10	Dienstplichtigen Het glas meer dan half vol
12	IKNG Pelgrimsreis naar Surabaya, een belevenis
14	Oorlogsdagboeken Veilig in Engeland, maar dan?
16	1940-1945 Anna Paulownastraat 26
19	Reservisten HJV-speld voor reserve-kapitein Van Delft
19	SMC Warme contactmiddag Badhoevedorp
20	SMC Lintjesregen 2017
22	SMC Weerzien met Oorlogsmuseum Overloon
23	SMC 'Ik had dit niet willen missen!'
23	SMC Herdenking Katwijk aan de Maas
24	SMC Vriendendag in het Marechausseemuseum
25	SMC Reünie beroepslichting 71-2
26	Personalía
27	SMC-informatie

Foto omslag:

1968, vlnr: dpl mar Kees de Wit (67-3),
wvr De Bruin, mar Cor van 't Hoog (alle drie 41 Maresk)
Voertuigen: DKW Munga in KMar-uitvoering,
op de achtergrond een Mighty Antar Trekker
(foto beschikbaar gesteld door Kees de Wit)

Bij het begin van de meivakantie bleek dat Schiphol de grote stroom reizigers niet goed kon verwerken. De directeur van Schiphol probeerde de schuld bij andere partijen te leggen. Na een paar dagen bleek echter ook voor de media dat het grootste knelpunt lag bij het controleren van de handbagage. Schiphol heeft inmiddels excuus gemaakt en probeert meer beveiligers in te zetten. Vermoedelijk moet ook het aantal security-lanes worden uitgebreid. Dat laat onverlet dat ook meer personeel voor de KMar nodig is, ik schreef daar al over in het februari-nummer. De aandacht is vooral gericht op Schiphol, de sterkte van de KMar knelt echter ook op Eindhoven Airport en Rotterdam Airport. Bovendien gloort de inzet op Lelystad Airport aan de horizon. Nu al moet worden begonnen met het werven en opleiden van extra personeel. Daarvoor moet de politiek echter financiële middelen vrijmaken. In de voorjaarsnota is recent reeds 20 miljoen structureel voor de KMar uitgetrokken (ongeveer 200 arbeidsplaatsen). Dezerzijds is niet te overzien of daarmee voldoende in de behoefte van de KMar wordt voorzien.

De periode van herdenkingen ligt weer achter ons. Bij de Nationale Herdenking Capitulaties 1945 in Wageningen was de bijeenkomst in de Johannes de Doperkerk weer zeer indrukwekkend. Aansluitend vond op het 5 Mei Plein de herdenkingsplechtigheid plaats. De middag werd afgesloten met een defilé van veteranen en historische voertuigen. De krijgsmacht nam aan dit defilé deel met slechts vier pelotons. Dat steekt schril af tegen de wijze waarop in andere landen bij de vrijheid wordt stilgestaan. Mede dankzij onze defensie kunnen wij immers in vrijheid leven. Als wij niet bereid zijn in onze defensie te investeren, hebben wij niet het recht om een vrij volk te zijn. Ik hoop dan ook dat het nieuwe kabinet het budget voor defensie substantieel zal verhogen.

In november 2014 is door een ambtelijke werkgroep het rapport 'Beëindiging van de gijzeling bij De Punt in 1977' uitgegeven. Op pagina 8 van dat rapport wordt gesteld: 'Het rapport is met name gebaseerd op een onderzoek dat zich in de archieven van alle bij de kaping betrokken overheidsdiensten bevindt'. Op pagina 142 luidt de laatste zin: 'Het Kabinet meent thans een zo getrouw mogelijk beeld te hebben geschetst van het verloop van de gijzeling en de beëindiging daarvan en van de rol die de betrokken autoriteiten daarin hebben gespeeld'. Het is jammer dat nu pas en pas na een door een rechter gedaan verzoek zo uitgebreid verslag wordt gedaan van de originele geluidsopnamen. Deze lagen in het archief van het NIMH en waren naar alle waarschijnlijkheid bekend bij de onderzoekers. Beter ware geweest om ook deze informatie in het rapport te verwerken. Door dit in 2014 na te laten speelt men advocaten in de kaart (in dit geval mevrouw Zegveld), wordt afbreuk gedaan aan het gedegen werk dat aan dit rapport ten grondslag ligt en bewijst men de betrokken eenheden uiteindelijk geen dienst. Het onderzoek van de rechter gaat door, we kunnen dus nog meer artikelen verwachten. Voor alle betrokken ambtenaren is het verstandig om zich niet voor het einde van dit onderzoek publiekelijk te uiten over met name de inzet die door de andere partijen is gepleegd. Laten we eerst maar eens afwachten wat het oordeel is van de onafhankelijke rechter.

‘Wat is vrijheid ons waard?’

Op 22 juni mochten we voor onze jaarlijkse reünie 'Boerma / Plaazier - MP III' weer te gast zijn op Bronbeek. We blijven als SMC tot de laatste man deze reünie voor onze Indië-gangers organiseren! Naar aanleiding van het boek van dr. R. Limpach ('De brandende kampongs van Generaal Spoor'), over het extreme geweld in het voormalig Nederlands-Indië, heeft het kabinet op 2 december 2016 aangekondigd dat er een breed vervolgonderzoek komt en dat de veteranen daarbij worden betrokken. Dit onderzoek zal worden uitgevoerd door een onderzoekscommissie bestaande uit het NIOD, het NIMH en het Koninklijk Instituut voor Taal- Land en Volkenkunde (KITLV), en zal naar verwachting vier jaar gaan duren. Het Veteranen Platform (VP) heeft de betrokken ministers gevraagd om gedurende het gehele onderzoekstraject het VP te beschouwen als het primaire aanspreekpunt voor de Indië-veteranen en hun nabestaanden. Binnen het VP is daartoe een commissie ingesteld met o.a. als taak informatie aan te leveren en de belangen van de Indië-veteranen en hun nabestaanden zo goed mogelijk te behartigen. Namens onze stichting zal ik zitting nemen in deze commissie. Ik verzoek u mij te benaderen als er contact met u wordt gezocht, alleen dan kan ik deze coördinerende en ondersteunende taak vervullen.

Ongeveer wanneer dit nummer van ons blad bij u op de deurmat valt, zal de Nederlandse Veteranendag in Den Haag plaatsvinden. Als Stichting zijn we daar natuurlijk weer aanwezig. We nemen deel aan het defilé en zijn ook met een stand present.

De zomerperiode breekt weer aan. Vanaf deze plaats wens ik u allen een heel goede vakantie toe.

Ik wens u weer veel leesplezier.

Jack Vlaming
brigade-generaal b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Dinsdag 4 juli 2017

Reünie beroepslichting 1977-4

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn
Contact: Jan van Kuik | j.v.kuik@mindef.nl

Vrijdag 29 september 2017

Reünie beroepslichting 1981-5

Locatie: volgt
Contact: Bert van Horen | 06-47776806 | bertvanhoren@yahoo.com

Dinsdag 6 oktober 2017

18e Veteranendag KMar

Van 09.30 tot 15.00 uur; herdenkingsplechtigheid voor de gevallen en overleden veteranen om 11.15 uur. Opgeven door postactieve veteranen digitaal via 'Mijn Vi' op www.veteraneninstituut.nl. Indien geen internet, bel dan gerust met het veteraneninstituut op 088-3340050. Informatie is ook in te winnen bij SMC-bestuurder Frans Meijer (fhc.meijer@gmail.com of 0341-417087). Veteranen in actieve dienst geven zich op per e-mail bij de projectgroep Veteranendag KMar: veteranendag.kmar@mindef.nl.
Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Donderdag 19 oktober 2017

Vriendendag Marechauseemuseum

Op uitnodiging van Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee. Presentatie brochure nr. 50 'De Koninklijke Marechaussee mei 1940'.
Locatie: Dependance van het Marechauseemuseum, Buren

Donderdag 26 oktober 2017

Reünie Carib

Ooit op Carib geplaatst geweest, laat dat je nooit meer los. Dat gevoel kun je eigenlijk alleen maar delen met lotgenoten. Om hiertoe gelegenheid te geven en daarnaast de ontwikkelingen mee te krijgen zoals we als KMar momenteel in het gebied werkzaam zijn, nodigt commandant Brigade Caribisch gebied oud Caribgangers en hun partner uit voor een te houden reünie. Deze reünie wordt ondersteund door RvMC.
Locatie: Dependance van het Marechauseemuseum, Buren
Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechauseecontact.nl

Donderdag 2 november 2017

Algemene SMC-reünie Harskamp

De jaarlijkse Algemene Reünie van SMC vindt weer plaats in Partycentrum De Molen te Harskamp. Vorig jaar mochten

we circa 300 deelnemers verwelkomen! Partners en ook niet-begunstigers zijn van harte welkom. De deelnemers ontvangen circa twee weken voor de reünie het programma met een routebeschrijving.

Bijdrage en aanmelden

De bijdrage is voor begunstigers als ook hun partner € 15,00 per persoon, voor niet-begunstigers als ook hun partner € 25,00 per persoon (inclusief stampottenbuffet en drie consumpties). Aanmelden door overmaking van het verschuldigde bedrag op NL22 INGB 0007 5300 25, t.n.v. Reünievereniging Marechausee Contact te Eindhoven o.v.v. Harskamp. Bij internetbankieren uw adres vermelden. De bedragen dienen uiterlijk 26 oktober te zijn bijgeschreven; bij afzegging van deelname na 26 oktober kunnen betalingen niet worden gerestitueerd. Indien u dieetwensen heeft, graag dit bij de aanmelding vermelden.

Weduwen begunstigers van SMC, kunnen gratis aan deze reünie deelnemen; reiskosten zijn wel voor eigen rekening. Zij dienen zich uiterlijk 26 oktober aan te melden bij Gerrit Reloe.

Locatie: Partycentrum, Molenweg 12, 6732 BL Harskamp
Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechauseecontact.nl

Woensdag 8 november 2017

Reünie lichting 1967-6

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn
Contact: Willem van Weelden | willem.van.weelden@casema.nl

Dinsdag 14 november 2017

Reünie beroepslichting 1967-5

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn
Contact: Arie Zijp | 06-30350330

Oproep reünie beroepslichting 1973-4

Deze lichting kwam al tweemaal voor een reünie bij elkaar. Willem Rengelink wil in 2018 weer bij elkaar komen, het jaar waarin het 45 jaar geleden is dat men opkwam. Hoewel het nog vroeg is, wil hij nu al contactgegevens verzamelen.

Contact: Willem Rengelink | 06-23511466 | jwregelink@icloud.com

Oproep reünie beroepslichting 1968-2

Dick Bruin en Ferry Veltman willen een reünie organiseren voor de beroepslichting 68-2, B-School Eskadron, KW III-kazerne. Op 13 maart 2018 is het vijftig jaar geleden, dat deze lichting opkwam. Interesse? E-mail dan jouw contactgegevens.

Contact: Dick Bruin | tjpbuin1949@kpnmail.nl
Ferry Veltman | f.veltman@xmsnet.nl

Wekelijks plaatst SMC oproepen en actuele informatie over reünies in haar zondagse e-mailnieuwsbrief. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Geef uw e-mailadres door aan redactie@marechauseecontact.nl!

Terug op het oude nest

Cees van Ingen is geboren en getogen in Wageningen. Na twee jaar mulo gaat hij als jonggezel retoucheur-fotograaf werken bij drukkerij Zomer en Keuning en haalt het diploma grafische school. In 1966 krijgt Cees een aanstelling als Technisch Specialist bij de Koninklijke Landmacht, maar gaat een klein jaar later naar het Depot Koninklijke Marechaussee om beroepsmarechaussee te worden. Tweeëntwintig jaar later verlaat hij als opperwachtmeester het Wapen en treedt in dienst bij een andere overheidsinstantie. Wat heeft Cees bewogen om de Marechaussee te verlaten?

De redactie tekent zijn verhaal op. | Door: Jan Gaasbeek

Artillerist

In juli 1966 meldt Cees zich bij het Depot Technisch Specialisten Zuid in de Ernst Casimir-kazerne te Roermond voor zijn militaire vorming tot algemeen infanterist en aansluitend de rijopleiding DAF YA 328. Hij wordt ingedeeld bij het Wapen der Artillerie, bevordert tot korporaal en in februari 1967 overgeplaatst naar de Cort Heiligerskazerne in Bergen op Zoom voor de rijopleiding DAF YA 616, een artillerietrekker. Cees krijgt belangstelling voor de Marechaussee en dient bij de Brigade Bergen op Zoom de sollicitatiebescheiden in. Eind maart 1967 volgt een overplaatsing naar 107 Afdeling Veldartillerie in de Legerplaats 't Harde en drie maanden later meldt Cees zich bij het Depot Koninklijke Marechaussee in Apeldoorn.

Depot Marechaussee

Cees wordt ingedeeld bij het in maart opgekomen peloton van beroepslichting 1967-2 en gelegerd in gebouw 22, het B-School Eskadron van kapitein Runeman. Pelotonscommandant is adjudant Schut, een schitterende man die als een vader is voor zijn leerlingen. Het kader bestaat uit de opperwachtmeester Van der Zalm en wachtmeesters Kuiper en Kruiswijk. 'Zeer deskundige mensen met het hart op de juiste plaats', aldus Cees. De korporaalstrepen moeten worden ingeleverd en als marechaussee der 3e klasse loopt hij op zijn eerste dag 's avonds als 'waterdrager grote teil' met heet water te sjouwen. In de eerste week volgt ook corvee met als opdracht het schrobben van de hal en het trappenhuis. De werkzaamheden worden door de

dienstdoende marechaussee van de week afgekeurd. Cees en Nico de Vries, ook van de artillerie overgekomen, vinden met al hun parate ervaring, dat die snotneus 'de boom in kan' en gaan naar de kantine. De volgende ochtend op rapport bij kapitein Runeman. Hij maakt duidelijk dat het er op 'de Willem' anders aan toegaat en adviseert Cees en Nico zich in hun lot te schikken en het spel mee te spelen. Cees: 'De man had gelijk!' Het liep dus met een sisser af.

Cees heeft het tijdens zijn opleiding enorm naar zijn zin. Wel ontmoet hij opperwachtmeester De Lange, hoofd inwendige dienst van het B-School Eskadron. Deze opper is ook fanatiek met sport bezig geeft zweminstructie en ook wel andere sportlessen, boksen en touwklimmen. Cees lachend: 'Hij gooide marechaussee Pier Bosgra, die watervrees had, vanaf de duikplank pardoes in het water. Dat liep goed af. Pier raakte zijn watervrees kwijt en werd later zelfs zweminstructeur bij een reddingsbrigade.' Opper De Lange zal later tijdens de carrière-opleidingen van Cees ook nog een rol vervullen. Maart 1968, de examens zijn achter de rug en het prachtige blauwe uniform is uitgereikt. Nog even de PSU-kist inpakken, een leuke afscheidsavond en dan naar 103 Marechaussee Eskadron in de Legerplaats Nunspeet.

1967, Depot, witte blanco

Paraat

Lichting 1967-2 is de eerste lichting die tien marechaussees moet leveren aan de parate Marechaussee voor de duur

van een jaar. Voor Cees en Nico is de keuze snel gemaakt. Ze worden met acht anderen opgeleid door wachtmeester Mestriner en hebben een prachtige tijd in Nunspeet. Veel begeleidingen in Nederland, schietseries in Duitsland, oefeningen en het vervullen van wachtdiensten bij de Staf van het Eerste Legerkorps in Apeldoorn maken dat de tijd snel voorbij gaat.

Brigade Amersfoort

In maart 1969 wordt Cees op verzoek geplaatst bij de Brigade Amersfoort, gevestigd in de Juliana van Stolbergkazerne daar. Hij heeft er een goede en leerzame tijd. Brigadecommandant is adjudant Arie Herrewijnen, een prachtige man met een zeer goede kennis van zaken. Hij noemt zijn marechaussee 'mijn zoon' en gaat altijd – hoestend en proestend van de Unichag – op zoek naar 'een jonge en leergierige marechaussee' wanneer hij weer een onderzoek te vergeven heeft. De meeste marechaussees zijn in die tijd gekazerneerd en vanuit de achterdeur van het brigadegebouw liep je zo naar de onderofficiersmess waar het goed toeven was. Cees: 'Bij de brigade was ook Jaap Kamp werkzaam, een burgermedewerker belast met schoonmaakwerkzaamheden, altijd gekleed in een blauwe overal en een alpinopetje. Jaap was ook verantwoordelijk voor het verzorgen van de toen nog gratis lunch en het koffiezetten, waarop hij afgestudeerd was. Alle marechaussees gingen bij hem in de leer om wanneer hij niet aanwezig was, als planton zelf voor de koffie te zorgen. Daarvoor moest koffie-extract

1969, Brigade Amersfoort; (vlnr) aoo Herrewijnen, ow De Keizer, Van Hertom, Maassen, wmr Commandeur, Kroeze, mar Van de Woning, J. van Dijk, Pot, Kuijt, Kuiper, De Waal, L. van Dijk, Van Ingen

(met Buisman) worden gezet en melk gekookt. Menig keer rook het in het gebouw alsof er brand had gewoed wanneer een planton de melk weer eens liet overkoken.' Cees is ook chauffeur van een YP 408 bij het G-Eskadron van het District KMar Utrecht. Maandelijks wordt er geoefend en ook jaarlijks geschoten in Harskamp met de .50 op baan India.

Wachtmeesteropleiding

Cees wordt in september 1971 met twee andere marechaussees van de brigade, Dick de Waal en Jan Gaasbeek, overgeplaatst naar het OCKMar voor de wachtmeesterkursus. Eerst moeten Cees en Jan drie maanden naar de Majoor Ligthartschool van de KMS in Weert voor het volgen van zogenaamd schakelonderwijs. Tijdens het appèl op de dag van aankomst in Apeldoorn wordt Cees door opper De Lange bestraffend toegesproken vanwege het

verkeerd geknoopt zijn van zijn uniformjas. In die tijd is het voorgeschreven de eerste twee weken van de maand de jas (met die vervelende hoge kraag) links en de andere twee weken rechts (of andersom?) te sluiten. De opleiding ervaart Cees als pittig, interessant en leerzaam. Op conditioneel gebied, vooral de training voor de gevechtscursus bij het KCT in Roosendaal, moeten de cursisten 'zwaar aan de bak'. Cees: 'Opper De lange was niet makkelijk en hij wist Jan en mij telkens weer te vinden! Maar het is mede aan hem en luitenant Slots te danken dat het conditioneel goed zat; alle naar Roosendaal afgereisde cursisten slaagden.'

Wachtbrigade Soestdijk

Vanaf medio september 1972 is Cees wachtcommandant bij de wachtbrigade Soestdijk. Brigadecommandant is eerste-luitenant Cor de Boer. Er worden

1972, KCT-cursus zit erop; (vlnr) maj Bruinen, elnt Slots, kol Muller, mar Tjeerd Henstra, Cees van Ingen en Bas Ippel

1973, Brigade Soestdijk; (vlnr) Adri van Eck, Cees van Ingen, Joop Franzel, Gerrit van Essen en Gerard Foppen

met jonge marechaussees diensten gedraaid bij Paleis Soestdijk, Kasteel Drakensteyn en Hollandsche Rading. 'Een prachtige tijd', aldus Cees.

Grenscontrole

Op verzoek wordt Cees in september 1975 geplaatst bij de Brigade Hoek van Holland. De brigade van de strafoverplaatsingen zoals dat toen wel gezegd werd. Brigadecommandant is adjudant Kees Moor. Cees: 'Tijdens het afscheidsgesprek met luitenant De Boer, liet hij mij merken dat deze brigade voor mij niet zo'n goede keus was. Ik verdiende beter, zei hij.' Cees heeft het echter goed naar zijn zin en vaart soms twee keer per week naar Engeland voor de paspoortcontrole van reizigers naar Hoek van Holland. Ook wordt de doorlaatpost op het NS-station door hem bemand.

Uitzending

Tijdens zijn plaatsing in Hoek van Holland wordt Cees in 1981 zes maanden uitgezonden naar Libanon en administratief ingedeeld bij 44 Pantserinfanteriebataljon. Hij is vier maanden werkzaam als commandant MP-detachement in Herzeliya (Israël) en de laatste twee maanden ingedeeld bij de Special Investigation Section (S.I.S.) van MP-Coy, HQ Unifil Naqoura (Libanon). Cees is met een reisgezelschap oud-Libanongangers in september 2005 terug geweest naar Libanon. Aan zijn uitzending heeft hij Zweedse vrienden overgehouden.

HOOV en Zuid-Holland

Medio 1983 gaat Cees voor het volgen van de Hogere Onderofficiers Opleiding en Vorming (HOOV) naar het OCKMar. Cees: 'Een prachtige opleiding en een gouden tijd daar. Opper De Lange inmiddels adjudant kwam ik er ook weer tegen. Hij was wat rustiger geworden maar nog steeds in staat om bij de cursisten het zweet op het voorhoofd te krijgen. En ook hier slaagde hij er weer in om samen met de instructeurs van de sportschool de conditie van alle cursisten op een hoog peil te brengen. Toch wel alle lof daarvoor.' Hierna volgt plaatsing bij het District KMar Zuid-Holland als opperwachtmeester in de functie van hoofd Oplei-

dingen. Tevens is Cees een korte periode commandant van het M113 Pantserwagenpeloton van het district. Na een jaar wordt hij op zijn verzoek overgeplaatst naar de Brigade Den Haag onder commando van kapitein Joep van Gelder. Hij gaat werken bij de Algemene Politiedienst (APD) en een jaar later als planner bij de afdeling Wacht. Cees: 'Het plannen viel om de drommel niet mee. Veel jonge mannen en vrouwen aan het bureau die een geplande dienst niet konden uitvoeren. Zelf zoeken van vervanging was de oplossing, het kon vaak gewoonweg niet anders.'

Contactambtenaar

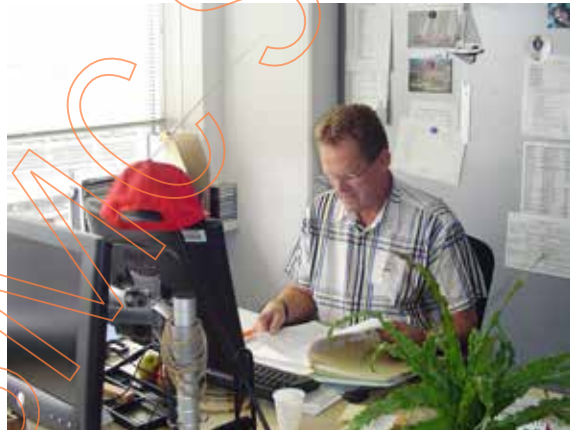
In mei 1987 wordt Cees samen met 21 collega's voor het verlenen van bijstand gedetacheerd bij de Directie Vreemdelingenzaken van het ministerie van Justitie. Hij wordt voor de duur van zes maanden contactambtenaar bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Zijn taak: met hulp van tolken 'het horen van aangemelde asielzoekers' die op dat moment in grote aantallen (18.000 asielaanvragen per jaar) naar Nederland komen. Deze detachering wordt telkens met zes maanden verlengd omdat duidelijk is dat de asielstroom niet meer zal stoppen. Standplaatsen worden Rotterdam en Amsterdam bij de Vreemdelingenpolitie. Eind 1989 wordt bekend dat de bijstand zal worden beëindigd, maar de KMar is niet duidelijk over een nieuwe standplaats. Cees besluit te solliciteren als contactambtenaar bij de Directie Vreemdelingenzaken en verlaat het Wapen. Hij heeft hierna als ambtenaar bij Justitie gewerkt in onder andere Hoofddorp, Den Haag en Den Bosch. Hij heeft ook leidinggevende functies bekleed in de azc's Beatrixoord (Eindhoven) en Gilze-Rijen. Cees: 'In het horen van asielzoekers zat erg veel werk en in mijn tijd was er een weelderige handel in asielverhalen. De meesten werden gekocht in het land van herkomst. Vaak werden de A4'tjes tijdens het fouilleren aangetroffen. Slechts een enkeling had zijn asielrelaas uit het hoofd geleerd.'

Ontslag en vrije tijd

Cees gaat op 1 december 2005 met fpu (flexibele pensioen uittreding). Hij heeft

1984, bij het pawpel District Zuid-Holland

2004, bij de IND

zeventien jaar plezierig bij de IND gewerkt samen met een geweldige groep collega's die elkaar nog regelmatig ontmoeten. Cees en zijn Hetty varen nu vaak uit met hun eigen zeilboot en maken stedentrips. Cees is Vriend van het Marechausseemuseum, nuldlijns-ondersteuner SMC/KMar en coördinator SMC-detachement voor de Nederlandse Veteranendagen. Ook is hij coördinator nuldlijns-ondersteuning van de Nederlandse Unifil Vereniging. Voor deze activiteiten bestaat veel waardering en Cees keerde zo eigenlijk weer terug op het oude nest!

De redactie weet dat Cees de afgelopen jaren momenten beleefde waarbij de gedachte opkwam dat het misschien ook leuk was geweest om als adjudant of hoger het Wapen met flo te verlaten. Hij maakte destijds een andere keuze en wij zullen nooit weten hoe het anders zou zijn verlopen. De redactie bedankt Cees voor het interview en wenst hem veel succes bij zijn vrijwilligersactiviteiten.

SMC-groep (zonder Ron IJdo)

Erecouloir Prinsjesdag

Prinsjesdag is op dinsdag 19 september 2017. De Koninklijke stoet rijdt door een erehaag van militairen naar de Ridderzaal. Het laatste deel bij het Mauritshuis wordt ingevuld door veteranen.

SMC-coördinator is Fred Driessen, te bereiken per e-mail f.driessen@quicknet.nl en telefoon 06-47976614. Belangstellende SMC-veteranen, die fysiek geschikt zijn (je moet een tijdje op de been kunnen blijven) en bereid zijn het SMC-tenu te dragen, kunnen zich bij hem opgeven. Dit kan tot uiterlijk 1 augustus, graag met registratienummer, adresgegevens en mobiel telefoonnummer.

4 mei 2017, op en rond de Dam

De Nationale Herdenking in Amsterdam bestaat uit een herdenkingsbijeenkomst in De Nieuwe Kerk gevolgd door de herdenkingsplechtigheid bij het Nationaal Monument op de Dam.

In de Nieuwe Kerk waren bij de herdenkingsdienst namens SMC aanwezig Jaap en Liesbeth Smit. In de kerk droeg de schrijfster Annejet van der Zijl 'In de mist' op en kon men luisteren naar muziek van leden van het Metropole Orkest. Om 19.50 uur begaven zij zich door een haag van militairen naar een speciaal plekje bij het monument.

In het erecouloir waren opgesteld SMC'ers Jan de Vlaming, Bil Fransen, Jaap Gatsma, Louis Speijers, Ben Langendoen en Ron IJdo. Van het Paleis af gezien eerst van elk krijgsmachtdeel tien personen, dus ook KMar-personeel. Daarna de veteranen met o.a. de SMC'ers. De leiding had het 4en5 mei comité in samenwerking met het Veteraneninstituut. Elke deelnemer in het erecouloir mocht weer twee familieleden mee naar Amsterdam nemen. Zij kregen een apart vak bij het monument toegewezen. Door de goede voorbereidingen in Doorn en een stoomcursus exercitie onder de bezielende leiding van Tony Nijhove te Amersfoort was een ieder goed gemotiveerd om deze eervolle taak te volbrengen.

Ben Langendoen brengt groet

Het veteranendeel uit het Veteranen Platform stonden dit jaar vooraan bij het monument. Jan de Vlaming en Ben Langendoen waren in de huiskamers op de TV goed herkenbaar. Drie uur strak in de houding met een kille wind was door de waardigheid van dit herdenken en de daarbij behorende emoties goed te volbrengen. De stropdas met het 4 en 5 mei logo kregen de deelnemers cadeau van het comité.

Nationale Taptoe komt er aan

De organisatie heeft al publicaties verspreid over de taptoe op website www.nationaletaptoe.nl en in hun nieuwsbrief.

De muziekshow met Nederlandse militaire en buitenlandse orkesten, alsmede vele artiesten wordt vast weer een succes. Speciaal voor de Nederlandse veteranen komt er een 'meet and greet'. Dit begint op vrijdag 29 september 2017 al om 10.00 uur in de Rotterdam AHOY. Voor het bestellen van de gereduceerde veteranenkaarten, inclusief het Indische lunchbuffet, raadpleeg het veteranenblad Checkpoint. Mocht u het Trompetterkorps KMar willen zien optreden, dan moet u helaas wachten tot september 2018.

Nationale Taptoe 2015, optreden TKKMar

DIG-regels gewijzigd

Het Draaginsigne Gewonden (DIG) bestaat sedert 1990. Per 1 januari 2017 zijn de regels voor het toekennen verruimd.

Nu kan ook een militair met ernstig psychisch letsel door herhaaldelijk of langdurige blootstelling aan de directe gevolgen van oorlogsgeweld het insigne krijgen. Voorheen gold alleen dat je lichamelijk of psychisch letsel had opgelopen door een direct op de persoon gerichte gevechtshandeling of geweldsuitoefening. Militairen met een post-traumatisch stresssyndroom (PTSS) door bijvoorbeeld het ruimen van massagraven komen in aanmerking voor het ereteken. Als je getuige bent (geweest) van de gevolgen van oorlogsgeweld (vluchtelingenstroom of schokkende gebeurtenis) dan weer niet. De adviescommissie kan aanvragen die eerder zijn afgewezen, opnieuw beoordelen.

Actief dienend personeel vraagt het DIG aan via zijn directe commandant.

Postactieve veteranen doen dit via het Veteranenloket in Doorn (e-mail info@veteranenloket.nl of telefonisch op 088-3340000).

Team Rubicon Global

Het Team Rubicon Global (TRG) is een wereldwijde organisatie waarin veteranen noodhulp verlenen in de ruimste zin en waar ook ter wereld.

Zoals bijvoorbeeld de directe hulp die honderden veteranen uit vijftig landen boden aan de bevolking in Irak en Afghanistan. Binnen het Veteranen Platform is de Commissie Noodhulp-team gestart met een onderzoek naar de mogelijkheid van een Team Rubicon in Nederland. De verkenning is afgerond en er is groen licht gegeven voor het opstellen van een Plan van Aanpak. De commissie heeft zich in Breda laten informeren door een trainingsteam van het TRG. Zie ook de website www.teamrubiconglobal.org. Wordt vervolgd.

Beëdiging en diploma-uitreiking OTCKMar

De door commandant OTCKMar in zijn Tijdelijke Order verstrekte opdracht 'Bereid voor en voer uit alle maatregelen ten behoeve van de beëdiging en diploma-uitreiking van de MO 16-08 en MO 16-09' was de basis voor een ceremoniële plechtigheid op vrijdag 14 april 2017. Alle maatregelen waren er op gericht om de ceremonie op een waardige en 'militair ceremonieel' correcte wijze te laten verlopen.

250 genodigden – partners, familie en/of vrienden, en afgevaardigden van districten en brigades – waren op 14 april naar Apeldoorn gekomen om getuige van de ceremonie te zijn. Zij werden in het KEK-gebouw ontvangen en vervolgens uitgenodigd naar het square te gaan. Naast de genodigden stonden voor de ceremonie aangetreden de 59 geslaagde leerlingen van de opleidingsklassen MO 16-08 en MO 16-09, de ingetreden Standaardwacht, het Trompetterkorps KMar, twee andere opleidingsklassen en niet-inge-deelde militairen. Voorafgaand aan de diploma-uitreiking werden 48 leerlingen beëdigd door commandant

OTCKMar, kolonel Jan Roede. De andere elf hadden al eerder de eed of belofte afgelegd.

Van de ceremonie maakten ook de SMC-veteranen Joop Blanken en Jaap Gatsma deel uit. Zij assisteerden bij het uitreiken van de diploma's. Onze SMC-veteranen werden door de speaker in het bijzonder welkom geheten waarbij werd benadrukt dat met hun aanwezigheid geprobeerd wordt om 'een brug te slaan tussen het heden en verleden.'

Een bijzonder moment tijdens de ceremonie was de uitreiking van een legpenning en oorkonde aan de best geslaagde leerling van opleidingsklas MO 16-08, marechaussee der 2e klasse Noldes. Na afloop van de ceremonie liepen de geslaagde marechaussees een

eronde begeleid door het Trompetterkorps KMar dat het Wapenlied speelde. Deze bijzondere en goed georganiseerde dag werd afgesloten met een gezellig samenzijn en een lunch in het KEK-gebouw.

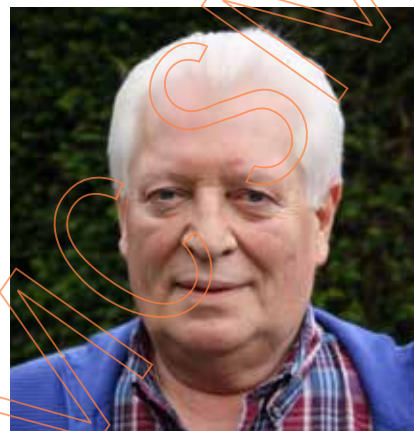
Van de 59 geslaagde leerlingen is het overgrote deel geplaatst bij District KMar Schiphol hetgeen ongetwijfeld een welkome aanvulling betekent.

foto Fred Bouwknegt

Het glas meer dan half vol

Als Rotterdamse jongen is Joop Rietveld in 1965 in een slijterij gaan werken. De ulo en Joop lagen elkaar niet, maar als winkelbediende haalde hij het slijtersvakdiploma. Bij de dienstplichtkeuring werd gevraagd of hij bij de Marechaussee wilde en er volgde een oproep voor lichting 69-3. Joop is welbespraakt, kijkt terug op een goede tijd als dienstplichtig marechaussee en heeft een rijk en gevarieerd arbeidzaam leven gekend. Met Joops verhalen kan gemakkelijk Marechaussee Contact helemaal worden gevuld! | Door: Martin Aalbers

De opleiding

In mei 1969 werd Joop met de bekende YA314 vanaf station Apeldoorn naar de Koning Willem III-kazerne gereden. Na de foerier, het onder de krijgstuicht stellen en de vaccinaties begon de militaire basisopleiding van twee maanden, die werd afgesloten met de traditionele oefening Kleine Oorlogsvoering (KOV). Na de vervolgoopleiding tot 'marechaussee algemene politiedienst/chauffeur' werd Joop geplaatst bij 11 Maresk in Schaarsbergen en ingedeeld als chauffeur bij het stafpeloton. De parate tijd werd gevuld met o.a. het begeleiden van colonnes en zwaar transport in Nederland en Duitsland, en speciale opdrachten, zoals die keer, dat Joop op pad moest met een shadeofficier tijdens een oefening in Duitsland.

Colonnebegeleidingen

Tijdens oefeningen in Duitsland werden

vaak TP's (traffic post) ingericht, maar meestal werd gebruik gemaakt van de faciliteiten bij een boer en de naastgelegen kroeg. Joop was chauffeur van de commandant en runde ook de 'marechaussee-lookantene te velde', een samscholingsplaats van veel officieren en onderofficieren van andere onderdelen. Daarbij kwam de bekende ritselkist zeer goed van pas: broodjes klaar maken en eieren bakken, maar ook (het bloed kruipt waar het niet gaan kan) drank en sigaretten verkopen. En 's avonds kaarten met de aalmoezenier, dominee en rabbijn.

Anekdoten te over

Joop vertelt de ene anekdote na de andere. Over die dag dat hij met een boodschap naar de Amerikanen op de vliegbasis Soesterberg moest of over de brief die hij naar de commandant van de Marechaussee op Soestdijk moest brengen. En zelfs over koning Willem

III, die was gaan stappen in Bergen op Zoom en dronken werd opgepakt. Als alle anekdoten die op tafel komen, hier worden vermeld dan hebben we pagina's tekort en Joop's carrière bij Gall & Gall en Albert Heijn is toch zeker de moeite waard.

Klein verlof

Terugkijkend op zijn parate periode heeft Joop meer kilometers op de weg gemaakt in Duitsland dan in Nederland, naar zijn schatting meer dan 100.000 kilometer. Tijdens de dienstdijd volgde Joop nog een horecaopleiding en haalde het café en restaurant diploma. Op een van de foto's staat Joop met zijn broer Arie, de een als dienstplichtig marechaussee, de ander als dienstplichtig luchtmachter. Dat mocht helmaal niet, twee leden uit één gezin tegelijk voor hun nummer in dienst en zo kon Joop twee maanden eerder met klein

Ergens bij een TP in Duitsland

Joop met broer Arie

verlof. Hij ging weer aan de slag in de slijterij in Rotterdam.

Van Party Shop naar Henkes, Bols, Gall & Gall en Albert Heijn

Maar Joop en zijn verloofde Pia wilden iets anders. Het werd de horeca en zij kochten in 1971 een bar-dancing in het centrum van Bergen op Zoom. Schoonmama vond dat er nu maar getrouwd moest worden en zo geschiedde. Werken in de horeca was leuk, maar je mist wel je sociale leven. Dat én hun kindervrienden deden beiden besluiten om de horeca vaarwel te zeggen. Na carnaval 1975 werd de zaak verkocht. Ze verhuisden naar Rotterdam waar Joop ging werken bij Party Shop, een slijterijketen met twaalf winkels. Hij werd filiaalmanager in

Delft, dus nogmaals verhuizen.

Pia vond werk bij C&A als verkoopster en als model voor de kledingadvertenties van C&A. Party Shop groeide als kool en in 1976 was Joop al rayonleider.

In 1977 verhuisden ze naar Hendrik-Ido-Ambacht; hier werden hun twee zonen geboren. Door een auto-ongeluk buiten Joops schuld begin 1981 kon hij door de medicijnen geen auto meer rijden. Hij kreeg een kantoorbaan met als taak de winkeladministraties te automatiseren. Joop begon aan de studie Nima A en B en in 1985, toen hij daar mee klaar was, werd Party Shop overgenomen door Henkes. Bols nam een jaar later Henkes over en Joop was weer rayonmanager, nu verantwoordelijk voor veertig slijterijen. In 1989 kwam Albert Heijn en kocht de hele keten van Bols: 400 slijterijen gingen over naar de nieuwe eigenaar. Er moest een nieuwe naam komen en omdat er bij Bols nog 200 lichtbakken stonden van Gall & Gall werd het deze naam. Stafmanager op het hoofdkantoor in Hoofddorp was in 1994 Joops volgende functie en hij begon ook aan een vierjarige studie Hoger Management aan de Erasmus universiteit. Werde facilitair de baas en verantwoordelijk voor o.a. bouwprojecten, ontwikkeling nieuwe winkel formule en projecten als het invoeren Air Miles, pinbetalingen en de Chipknip. Hij had er zijn handen vol aan.

1988, koningin Beatrix bezoekt Kampen op Koninginnedag, 'toevallig' ook de heropening van een Party Shop filiaal van Joop

Rond 1995 werden twee grote slijterijketens gekocht en toegevoegd aan Gall & Gall, en Joop kreeg de leiding van de Klerks keten. Ineens was hij de baas van een groot aantal slijterijen binnen die keten van Gall & Gall. Hij rondde zijn hbo-studie af en zette de Klerks winkels over naar Gall & Gall. Zo kreeg hij te maken met Marilène van den Broek, die bij Gall & Gall werkte als commercieel medewerkster. Zij wilde de buitendienst in als regiomanager en moest kennis en ervaring opdoen. Joop werd haar mentor en heeft haar de kneepjes van het vak bijgebracht.

Intussen verhuisden ze naar Papendrecht en in 2001 naar Druten in het land van Maas en Waal, een 'feestdorp' volgens Joop. Hij kreeg er steeds meer taken bij en ook ... een burn-out. En niet zo'n kleintje ook. Na onderzoek bleek op een schaal van 100 (= dood door burn-out) dat hij op 92% zat.

Met familie, vrienden, en ook de inzet van Ahold, kwam Joop er bovenop. Golfen en beeldhouwen gaven hem de noodzakelijke rust. Twee jaar later kon hij weer aan het werk als Stafmanager Operations. In januari 2009 is Joop op eigen verzoek met vertrokken.

Rietveld stoel

Bekend is deze stoel door de felle kleuren rood, blauw en geel. En het kan niet anders, een Rietveld moet een 'originele' Rietveld in zijn bezit hebben. Hij heeft er inmiddels een aantal nagemaakt, meer mag niet van Pia. Ook heeft hij diverse Rietveld kinderkrat stoelen gemaakt en een roze Stokke kinderstoel omgebouwd tot een Rietveld versie. Deze heeft heel lang op de website gestaan van de firma Stokke. Joop en zijn vrouw hebben drie kleinkinderen, een vierde is op komst. Joop is actief geweest met de buurtcarnavalsvereniging, golft en biljart graag, en gaat met zijn vrouw over de hele wereld met vakantie. De jongste zoon woont onder de zon van Californië.

Een boek?

Nu is Joop een boek aan het schrijven over zijn werkzame leven. Volgens zijn vrouw zit hij vaak hardop te lachen tijdens het schrijven. Wat wil je, zoveel mensen ontmoet, en in een slijterij kom je nooit chagrijnige mensen tegen. Hij heeft veel bijzondere dingen in zijn diensttijd meegemaakt, maar in zijn werkzame leven nog meer. Joop is een rasoptimist en zijn glas is en blijft meer dan half vol.

O P R O E P

aan alle oud-dienstplichtige marechassees

Als redacteur van deze rubriek doe ik een beroep op jullie. Heb je een leuk, mooi en/of interessant verhaal over jezelf en/of van collega's, neem dan contact op: redactie@marechassecontact.nl. Wij als oud-dienstplichtige marechassees hebben de mogelijkheid onszelf een waardig podium te geven in dit mooie magazine. Met ruim 33.000 man moet dat geen probleem zijn, toch?

Weet dat dit magazine niet alleen van en voor de (oud-)beroepsmarechasse is, maar óók van en voor de oud-dienstplichtige marechasse!

Draag je steentje bij, ik reken op jullie.

Pelgrimstocht naar Surabaya, een belevenis

De Oorlogsgravenstichting (OGS) had SMC'er Piet Cruijen – 92 jaar – uitgenodigd voor de Pelgrimsreis 2017. In Surabaya viel de Indonesische pers over hem en zijn vier zonen Hans, Humphrey, William en Dennis heen. Piet had destijds echter bij het Korps Militaire Politie (MP) gediend, de 'Slag in de Javazee' had hij helemaal niet meegemaakt. | Door: Frans Meijer

Roots

Piet Cruijen is in september 1924 in Boutain op Celebes geboren. Indonesië kan men dus zijn vaderland noemen. Zijn vader was een Nederlander uit Brunssum en moeder was van Indische afkomst. Piet had ook nog een oudere zus. Vader was KNIL-infanterist die het in twaalf jaar tijd tot sergeant-majoor schopte en daarna in Borneo een floreerend boerenbedrijf (peper, fruit, vee enz.) opzette. Op achtjarige leeftijd kwam Piet voor het eerst naar Nederland, waar ze bij familie in Brunssum verbleven. Vader had namelijk een half jaar KNIL-verlof, inbegrepen de bootreis

van een maand heen en terug. Piet groeide in Indonesië op. Hij kijkt met veel bewondering op zijn vader terug, die in 1944 stierf in een Japans krijgsgevangenkamp op Borneo. Hij was inmiddels gemobiliseerd en bevorderd tot adjudant. Piets moeder was een jaar eerder als tuberculosepatiënt in een kuuroord op Java overleden. Piet was toen geïnterneerd in Japan.

Noodlot

Toen de Japanners begin maart 1942 met grondtroepen Nederlands-Indië bezette was Piet zeventien jaar en leerling van een cultuurschool op Midden-Java. Op dit internaat studeerde hij om later het boerenbedrijf van zijn vader over te nemen. Eind februari had een Japans smaldeel voor de kust van Surabaya het geallieerde eskader onder leiding van schout-bij-nacht Karel Doorman vernietigend verslagen. Piet werd opgepakt en moest naar Singapore om het vliegveld daar te egaliseren. Eind 1942 ging hij, inmiddels achttien jaar geworden, door naar Ashio in Japan waar hij eerst in de keuken moest werken en daarna tot het eind van de oorlog in de koper- en kolenmijnen. Na de oorlog mocht hij in Manilla met niks doen drie maanden aansterken. Zijn vader en moeder waren gestorven en de oude boerderij op Borneo was totaal leeggeroofd. Van zijn tijd in Japan hield hij chronische bronchitis over.

Korps MP

In 1947 trad hij vrijwillig in dienst bij de MP en maakte met het detachement Bandoeng van 4 MP I de Tweede Politiele Actie mee (december 1948). Hierna werd hij hulpinstructeur bij het detachement Tjimahi. Hij bereikte zonder kleer-

December 1949, huwelijk Piet Cruijen (in MP-uniform) en Ans Klaauwer

scheuren de overdracht van de soevereiniteit aan Indonesië (december 1949) en trouwde ook in deze maand met Ans Klaauwer. Spoedig daarna vertrokken Piet en zijn echtgenote in 1950 met de Nederlandse militairen naar Nederland. Daar stapte hij over naar de Koninklijke Landmacht en ging op 1 oktober 1979 als adjudant met functioneel leeftijdsontslag. Het gezin Cruijen kreeg vier zonen; mevrouw Cruijen is een paar jaar geleden overleden. Piet woont in Didam, in een appartement vol herinneringen aan Nederlands-Indië. Hij is al een paar keer naar Indonesië teruggekeerd. De stoffelijke resten van zijn vader waren inmiddels overgebracht van

Piet Cruijen bij het graf van zijn vader

Indonesische pers rolt over Piet heen

Familie Cruijen in de hotelloobby van Majapahit in Surabaya

Borneo naar het ereveld Kembang Kuning in Surabaya.

Kembang Kuning

Nancy Vink van OGS: 'Meneer Cruijen is al jaren lid van OGS. Elk jaar organiseert OGS een of twee pelgrimstochten naar een begraafplaats – het zijn er zeven – in Indonesië. Uit de belangstellende leden wordt een keuze gemaakt. Dit jaar viel de eer te beurt aan de familie Cruijen om naar Surabaya te gaan.' Deze tien-daagse reis was al weer de 201e sedert 1969. De pelgrimsgroep bestond uit 31 personen, onder wie de 21 pelgrims. De groep verzamelde op donderdag 23 februari op Schiphol; mevrouw Gerdi Verbeet volgde later, zo ook de Nederlandse ambassadeur in Jakarta, Rob Swartbol. Andere prominenten waren: Piet Hein Donner en OGS-directeur Theo Vleugels. Het gezin

Cruijen was uitverkoren op 27 februari gezamenlijk de Nederlandse krans te leggen. Er volgden nog twee kransleggingen, waaronder die van OGS. Naast de herdenkingsceremonie rond de 'Slag in de Javazee' die 75 jaar geleden plaats vond, werden de slachtoffers herdacht die op Kembang Kuning begraven liggen dan wel op het monument vermeld staan. Indonesische pers en fotografen toonden veel belangstelling voor de 92-jarige veteraan Piet Cruijen, maar over de Javazee kon hij niets vertellen. Hij was daar toen niet bij geweest!

Onvergetelijk

Zoon Humphrey was al eens met zijn pa en ma in Indonesië geweest. Voor Hans, William en Dennis was het bezoek aan het graf van hun opa de eerste keer. Het programma bestond uit veel meer. Vanuit hun hotel Majapahit (het oude Oran-

jehotel uit de koloniale tijd) in Surabaya werden veel uitstapjes ondernomen, zoals het marinemuseum, toko, tempel, theeplantage en de stad Malang. Piet Cruijen over de reis: 'Ik heb alles gelaten over me heen laten komen. De reis was onvergetelijk. Moest ook nog eens acht-tien uur terugvliegen. "Als ik dit maar haal", was mijn voortdurende gedachte. Met veel respect en waardering denk ik terug aan mijn vader. Zo kort geleefd ... en toch zo veel bereikt.' Op zondag 5 maart zette Garuda Airlines het gezin Cruijen weer veilig op Schiphol af.

Op ereveld Kembang Kuning in Surabaya zijn burgerslachtoffers van de kampen op Oost-Java begraven, alsmede militairen van de Koninklijke Landmacht, het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (KNIL) en de Koninklijke Marine. In totaal liggen hier meer dan 5.000 slachtoffers begraven. Kembang Kuning wordt ook wel het marine-ereveld genoemd. Dit is niet zo vreemd, want de centrale plaats op dit ereveld wordt ingenomen door het Karel Doorman-monument. Dit monument herinnert aan de Slag in de Javazee op 27 februari 1942. Daarbij ging schout-bij-nacht Karel Doorman met zijn geallieerde eskader ten onder. Het betekende het einde van een heroïsche poging de Japanners de doorgang naar Java te beletten. Van de slachtoffers die vielen bij deze slag, werd slecht een enkeling hier begraven. 915 marinemannen vonden een zeemansgraf. Hun namen staan op vijftien bronzen platen op de achterzijde van het monument.

Het pelgrimsgeselschap voor het marinemonument

Veilig in Engeland, maar dan?

Deel 7 | Door: Willem Geense

24 juli. 'In den morgen verscheen een Duitsch vliegtuig boven het kamp op zeer groote hoogte. Vervolgens vloog het boven de baai nabij het kamp en wierp twee bommen naar een vrachtschip, dat niet werd getroffen. Eenigen van ons namen een 3-tal vliegtuigen waar, welke de bommenwerper achtervolgden en, naar de berichten luidden, werd het vliegtuig neergehaald. Aan de overzijde van de baai namen wij een zwarte rookwolk waar.'

26 juli. 'In den namiddag waren sportwedstrijden georganiseerd voor alle militairen in het kamp, waaraan ook de marechassees deelnamen. Op alle nummers, behalve de 1500 m. hardloopen, waren de marechassees nr. 1. De 1e prijs voor de 100 m. was voor Mar. J.A. Sepers, 1e prijs verspringen werd gewonnen door Mar. W.F. Gerards, 2e prijs Mar. M. Koolstra van de Brigade Breda. Verspringen met polsstok werd Koolstra voornoemd no 1. De 2e en de 4e prijs in dit nummer waren ook voor de Marechassees. Wmr. C. Sinke, oud 39 jaar, was hier de 4de. Het nummer kogelstoten werd gewonnen door Mar. A. van den Brink van de brigade Etten, terwijl de drie overige prijzen ook voor de mare-

chassees waren. Om begrijpelijke redenen heerschte vreugde in het kamp, des te meer daar verschillende prijzen door ouderen onder ons werden behaald.'

28 juli. 'Vm. godsdienstoefening geleid door Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken H. van Boeijen, tijdelijk te Londen. Dien namiddag ging ik met Wmr. Kosten weer op bezoek bij Wmr. Jopse in het hospitaal te Bridgend. Deze maakte het best, alsmede de Mar. G. de Bruin. In den avond omstreeks 7.15 uur mochten wij in het kamp een radiorede beluisteren van H.M. de Koningin Wilhelmina, waardoor wij allen zeer ontroerd waren en weer met meer vertrouwen de toekomst tegemoet gingen. H.M. sprak er van dat er geen strijd gestreden was onder de Oranjes of het was een uiteindelijke overwinning geworden. Daar het thans meer een geestelijken strijd, m.a.w. een strijd tusschen goed en kwaad was, spoorde H.M. haar volk aan tot getrouwheid en sprak haar overtuiging uit dat geen onzer helden (ook thans) tevergeefs was gevallen en de rechtvaardigheid zal zegevieren en wij niet zullen ophouden strijden, totdat wij weer een vrij volk van een vrij en onafhankelijk Nederland zijn. De rede van H.M. werd afgesloten met een kort or-

Korte terugblik op deel 6

Deze serie artikelen is gebaseerd op het oorlogsdagboek van wachtmeester Leendert Stolk, in mei 1940 geplaatst op de brigade Princenhage (Breda) en dat van zijn zoon Adriaan. In deel 6 lezen we hoe wachtmeester Leendert Stolk in de maanden juni en juli 1940 zijn draai probeerde te vinden in het Engelse militaire tentenkamp Dan-Y-Graig samen met ongeveer 700 andere Nederlandse militairen van alle wapens. Er komt regelmatig hoog bezoek van onder andere Prins Bernhard en verder wordt de tijd voornamelijk besteed aan opleidingen, kerkdiensten, bezoek aan zieke collega's en aan enig georganiseerd vermaak. Het eigen gezin en het vaderland worden node gemist.

gelspel en het zingen van het 6e couplet van het Wilhelmus "Mijn schild ende betrouwe". Zoo was deze Zondag weer een van de onvergetelijken geworden. Of vele Nederlanders in het vaderland hebben beluisterd betwijfelen wij, daar aldaar wel een strenge censuur op de Buitenlandsche zenders zal worden toegepast.'

29 juli. 'Dezen dag oefenen wij voor het te houden defilé voor Z.K. Hoogheid Prins Bernhard bij diens aanstaande bezoek op 30 Juli. Er werd ernstig geoefend.'

30 juli. 'In den namiddag bezoek van Prins Bernhard aan het Kamp. Het Engelsche uniform met roode pet stond hem keurig. Het viel allen op dat zijn gelaat ernstig, doch vriendelijk was. Alleen de Marechassees was in blauw (eigen) uniform. Het overige personeel van het Ned. Leger was in Battle dress, ook de

Inspectie door Z.K.H. Prins Bernhard

Politietroepen. Het was een echt Nederlandschen aanblik en de houding der troepen bij de parade was schitterend. Het was den Prins aan te zien dat hij met genoegen het geheel gadesloeg. Na een samenzijn in één der tenten met officieren en genodigden vertrok Z.K.H. weer, om den anderen dag een bezoek te brengen aan eenige vliegvelden, welke door Nederlandsche militairen werden bewaakt.'

31 juli. 'Iederen nacht wordt luchalarm gemaakt, doch ernstig gevaar heeft ons kamp nog niet gelopen. Wel worden in de omgeving van onze tenten loopgraven gemaakt. Verschillende malen worden op grooten afstand explosies gehoord, verm. afgeworpen bommen op fabriekscentra en havens. In de avonden begaf ik mij naar de zangavond onder leiding van Sergeant-majoor Leemstra. De bedoeling hiervan is een mannenkoor te vormen en dan bij voorkomende gelegenheden op te treden in het kamp en mogelijk daarbuiten. Mijn persoontje werd ingedeeld bij de 1e tenoren. De gezongen liederen w.o. het Engelsche volkslied, 'Waar de blanke top der duinen' en het Ned. Volkslied klonken als aardig, hoewel het slechts eenstemmig kon worden gezongen wegens gebrek aan de muziek, doch dit zal spoedig beter worden. Ons in wording zijnde mannenkoor heeft nog geen naam, doch er zal aan gewerkt worden. Ten einde eenig idee te krijgen uit welke hoek de belangstelling voor deze vereeniging komt, noem ik eenige namen, nl. de Owrs. A. Meulenberg, J. van Hanegem, A. Verhagen, en H.C. van Koeveringe, de Wmrs.

I. Potter, D. de Bruin, H.L. Voeten, M. Bakker en S. Louwerse, Mar. B. Advokaat en anderen.'

1 augustus. 'Weer een nieuwe maand, over eenige dagen zullen wij drie maanden van huis en geliefden weg zijn. In al onze scheiding en verdriet is er voor de meesten van ons een geluk nl. dat de tijd zoo snel gaat. Een dag, een week, een maand. Het vliegt als het ware voorbij. In den vm. bereikt ons een bericht van de Kampcommandant, inhoudende een tevredenheidsbetuiging van Z.K.H. Prins Bernhard omtrent de zeer goede houding van de Ned. Troepen tijdens de parade. Vermeld diene te worden dat de Kampcommandant reeds aanleiding hierin had genomen om voor al het personeel de avondpermissie te verlengen van 11.00 tot 11.30 uur.

Tegen den avond liep ik mijn ronde langs het ziekenzaaltje waar Owr. W.J de Bruijn van Etten en Wmr. A.F. van den Berge van de Brigade Axel verpleegd werden. Daar vernam ik dat de Kampcomdt. jarig was en hij aan het ziekenzaaltje een radiotoestel had geschonken, benevens per zieke vijf sinaasappelen en eenige versnaperingen. Wij beluisterden om 7.15 uur de uitzending van Radio Oranje te Londen en hopen dat velen in ons vaderland zullen kunnen luisteren.'

2 augustus. 'De laatste dagen is het hier in Engeland erg mooi weer, doch niet te heet. Het bevreemdt ons dan ook, dat de Deutsche radio meldt, dat in verband met het ongunstige weer hun vliegers in hun optreden boven het Kanaal ten zeerste werden belemmerd. Namiddag weder

sportwedstrijden, met als hoofdnummer touwtrekken. Onze wapenbroeders wisten niet zo goed te plaats en moesten bij loting met de 4e plaats tevreden zijn. Als bijzonderheid noem ik het feit dat een ploeg van ons, uitsluitend bestaande uit opperwachtmeesters, aan het touwtrekken deelnam en nog een goede beurt maakte.'

5 augustus. 'Verjaardag Prinses Irene en in verband hiermede z.g. volksspelen (wedstrijden) voor personeel van het Kamp. Wij mochten alleen toekijken en niet deelnemen in verband met het karakter der spelen. Om 7.15 uur uitzending Radio Oranje te Londen, waarin Z.K.H. Prins Bernhard het Nederlandsche volk toesprak en ons herinnerde aan dergelijke feestdagen in ons eigen vaderland. Z.K.H. herinnerde ook aan het Kerstfeest 1939, toen hij vanuit de huiselijke kring ons volk had mogen toespreken en de blijde boodschap had mogen voorlezen. Voorts sprak hij tot Prinses Juliana in Canada en de beide Prinsesjes en sprak verder de hoop uit dat een volgende verjaardag van Prinses Irene in ons eigen vrije vaderland zal kunnen worden gevierd. Ds. Van Dorp sprak ook nog een toepasselijk woord en herinnerde aan de beteekenis van de naam Irene (vredebrenner) en haar dooptekst te Londen nl. "Mijne vrede geef ik U, mijnen vrede laat ik U..."'

7 augustus. 'Des avonds muziek- en zanguitvoering van de Y.M.C.A. in de cantine en ook weder een klein meisje dat aardige liedjes zong.'

(wordt vervolgd)

Oorlogstoestand van 24 juli tot en met 7 augustus 1940

Het enige wat Leendert Stolk in Engeland in deze periode van de 'Grote Wereldbrand' merkt, zijn enkele luchtaanvallen op flinke afstand maar daarbuiten wordt het menens. De Engelse Navy heeft in Oran (Algerije) de oorlogsvloot vernietigd van trouwe bondgenoot Frankrijk die haar vloot daar juist heen gestuurd had om niet in Duitse handen te vallen; 1297 Franse slachtoffers waren het gevolg.

De luchtoorlog boven Engeland wordt steeds heftiger. De Amerikaanse president Roosevelt vraagt nieuwe bewapeningskredieten aan maar belooft nogmaals dat er geen Amerikaanse soldaten naar Europa zullen worden gestuurd. Op 4 augustus zijn de Italianen Brits Somaliland binnen getrokken.

In Nederland wordt op 24 juli door het driemanschap Einthoven, Linthorst Homan en de Quay de Nederlandsche Unie opgericht; een nieuwe politieke partij die zich neerlegt bij de nieuwe situatie en loyale samenwerking met de bezetters nastreeft, maar ook de NSB de wind uit de zeilen wil nemen. Op 28 juli is de eerste uitzending van 'Radio Oranje, de stem van strijdend Nederland' met een strijdlustige toespraak van Koningin Wilhelmina en op 1 augustus worden de verliescijfers van de meidagen officieel bekend gemaakt: 2890 gesneuvelden, 6889 gewonden, 29 vermisten en 617 doden bij het bombardement van Rotterdam. Op 2 augustus wordt Kamp Amersfoort in gebruik genomen.

Anna Paulownastraat 26

Deel 34 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'
Door Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

De vondst van een namenlijst door de *Sicherheitspolizei* leidt tot een inval in een woning te Groningen op 10 november 1944. Drie marechaussees worden hiervan direct of indirect het slachtoffer.

In het Groningse Ten Post wordt in oktober 1944 het huis van de familie Spiegelberg door de Duitsers gevorderd. Ze nemen hun intrek in de stad Groningen in een woning, voorheen bewoond door de ondergedoken familie Roelfsema; de heer Roelfsema is de directeur van de kalkzandsteenfabriek Albino en steunt de illegaliteit. De Spiegelbergs zijn na Dolle Dinsdag 5 september 1944 gevlucht en in de provincie Groningen terechtgekomen; mevrouw Spiegelberg-Saarloos is Duitsgezind, haar zoon Willem is als *SS-sturmmann* aan het oostfront gesneuveld. Natuurlijk komen er nog bezoekers en post voor de vorige bewoners en zo ook een koerierster uit Amsterdam met een brief voor Roelfsema. Saarloos brengt haar de volgende dag naar Roelfsema's kantoorpand aan de Trompstraat.

Wanneer Saarloos later op de *dienststelle* van de *Sicherheitspolizei* (Sipo) in het Scholtenhuis komt om de woning in Ten Post terug te vragen, ontmoet zij daar *SS-hauptscharführer* Lehnhof. Bovendien vertelt ze hem dat er 's nachts 'mensen om haar huis sluipen' en over het bezoek van de koerierster. Lehnhof laat meteen de woning en het kantoor observeren. Al snel wordt een werknemer van Roelfsema opgepakt en hij bekent een kistje in de tuin te hebben begraven. Dat wordt op 10 november gevonden met daarin namenlijsten en er volgen tientallen arrestaties. Op diezelfde dag vier illegale werkers op het adres Anna Paulownastraat 26: bewoner PTT-ambtenaar Noorman, kantoorbediende Dijkstra, marconist Koopmans (geheim agent van Bureau Inlichtingen uit Londen) en de ondergedoken wachmeester Hoeder. Er worden wapens en een zender gevonden, en na wegvoering van de mannen blijven landwachters in de woning posten. De volgende

dag komt wachmeester Droppers aan de deur.

Jan Josephus Hoeder

In augustus 1940 verbindt gedemobiliseerd telegrafistenmaat Jan Hoeder (19) zich bij de Marechaussee en wordt geplaatst bij de Brigade Hoogezand. Door de enorme aanwas van personeel in die tijd is het niet meer mogelijk iedereen op te leiden bij het Depot Marechaussee in Apeldoorn. Jan en vele anderen gaan meteen de praktijk in. In juli 1942 wordt hij voor vier maanden gedetacheerd in Veenhuizen (bewaking van gestichtsgevangenen) en volgen kort op elkaar plaatsingen in Veendam, Winsum en Uithuizen en medio april 1943 nog een detachement in Westerbork. Inmiddels is hij bij de reorganisatie van de politie in maart 1943 aangesteld als wachmeester der Staatspolitie en ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)'.

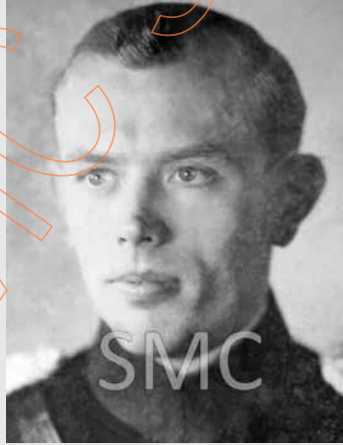
Marechaussees uit de drie noordelijke provincies hebben vanaf maart 1941 beurtelings dienst in het 'Centraal Vluchtelingenkamp Westerbork', per juli 1942 onder gezag van de SS als het *Juden-durchgangslager* Westerbork. Vanaf januari 1943 is het Detachement Marechaussee, groot zestig man, belast met de buitenbewaking van het kamp. Op 24 juni hebben drie Nijmeegse rechercheurs net een transport joden naar Westerbork gebracht. In het wachthuisje horen ze dat de wachmeester Hoeder aan een bezoeker, ene Fokkens, vraagt of hij familie is van zijn collega Fokkens. Want voor 'deze Fokkens heeft het hele korps Marechaussee respect.' Hij vertelt de rechercheurs dat Fokkens heeft gewaarschuwd voor een grote razzia. Bij zijn arrestatie wordt hij aangeschoten, maar weet uit het ziekenhuis te ontsnappen. De drie rapporteren over Hoeders uitlatingen.

Er volgt een onderzoek, Hoeder en enkele van zijn chefs worden gehoord. Uit verklaringen wordt duidelijk dat Hoeder voor hen een plaag is. Commandant Brigade Hoogezand, waar hij bijna twee jaar heeft gediend: 'Hij was iemand die men steeds op de vingers moest tikken [...]. Voor wetten en studie en politiedienst, toonde hij niet de minste belangstelling.' Brigadecommandant te Uithuizen meldt dat Hoeder daar was geplaatst in verband met misdragingen. Eerder in augustus 1941 maakt commandant Brigade Veenhuizen rapport op wegens onordelijke gedrag: 'De marechaussee Hoeder lijkt mij een brutaal heerschap en juist iemand om in groot verband een goeden geest te bederven.' Hoeder verklaart dat hij weliswaar de loyaliteitsverklaring heeft gelezen maar 'ik zal mij niet buitengewoon uitsloven als mij iets opgedragen wordt.' Over zijn collega Fokkens zegt hij: 'Wat die Fokkens heeft gepresteerd, vind ik zonder meer een stukje durf.' De onderzoeker oordeelt dat Hoeder 'kan worden gerangschikt onder de groep "saboteurs" in overheidsdienst.'

Inmiddels is Hoeder op 22 juli geschorst en kort daarop verhuist hij naar zijn verloofde Grietje in het dorp Westerbork. Op 10 oktober moet hij zich melden bij de Sipo in Groningen. Daar krijgt hij te horen dat hij tegen de nieuwe orde is en onder arrest staat. Twee dagen later wordt hij naar Kamp Erika bij Ommen gebracht. Maar deze maatregel tegen Hoeder staat niet op zich zelf, want op 12 en 13 oktober worden ongeveer 25 politiefunctionarissen opgepakt, ontslagen en naar Ommen gebracht waaronder wachmeester Marinus Smit van de afdeling Prijsbeheersching te Winsum. De groep wordt overgebracht naar Kamp Amersfoort. In de avond van 30 maart 1944 moet een groot aantal gevangenen

Jan Josephus Hoeder (Rotterdam, 3 januari 1920) neemt in 1937 vrijwillig dienst bij de Koninklijke Marine in Vlissingen; hij wordt o.a. geplaatst aan boord van het pantserschip Hr. Ms. Hertog Hendrik en het bewakingsvaartuig Hr. Ms. BV31. Op het moment van de Duitse inval dient hij als telegrafistenmaat bij het Marine Detachement Terschelling. Op dit eiland hebben toen geen oorlogshandelingen plaatsgevonden. Bij de demobilisatie van het Nederlandse leger wordt Hoeder op 15 juli 1940 uit de zeedienst ontslagen.

Hendrik Jan Droppers (Winterswijk, 9 oktober 1918) wordt als dienstplichtige opgeroepen bij 1 (Half) Regiment Huzaren (1 RH) te Amersfoort en gaat in 1939 over in beroepdienst. Tijdens de meidagen 1940 opereert 1 RH, waaronder Droppers als bereden huzaar, op de Noord-Veluwe. In de nacht van 10 op 11 mei worden de bereden eskadrons teruggenomen achter de Vallei-stelling. De kwetsbare paarden worden gewisseld voor fietsen en de nu huzaren-wielrijders komen als reserve ter beschikking van 5 RH.

Pieter Seepma (Ternaard, 8 september 1899) neemt in 1920 vrijwillig dienst bij 3 Regiment Huzaren in Den Haag. In de meidagen van 1940 maakt hij als opperwachtmeester-administrateur deel uit van 1 Regiment Huzaren-Motorrijders. Dit regiment vecht bij vliegpark Valkenburg tegen Duitse luchtlandingstroepen en verliest 25 man. Na de capitulatie wordt het regiment in Apeldoorn op 15 juli opgeheven. Seepma is nog tot 10 maart 1941 belast met de afwikkeling en krijgt dan ontslag.

op transport naar Duitsland; de dag daarvoor hebben ze al hun eigen kleding teruggekregen. Het is tegen middernacht wanneer op het stationemplacement van Amersfoort drie gevangenen van het transport onder de laatste wagon weten te kruipen, de duisternis tegemoet. Het zijn Jan Hoeder, Marinus Smit en een onbekende.

Jan en Marinus weten ieder voor zich veilig in Groningen te komen en gaan daar samen in het illegale werk verder als Gerard Hoogland (later Jan Huisman) respectievelijk Klaas (Felix) Bolt. Ze hebben onderdak in een pension aan de Steentilstraat in Groningen, waar ook hun collega's Homoet en Van der Heide regelmatig komen. Zij waren in mei 1943 ondergedoken voor het weigeren om joden te arresteren en behoren inmiddels bij de knokploeg (KP) Westerkwartier. Begin juni krijgen de vier onenigheid over de verdeling van wapens, die ze samen hebben buitgemaakt. Jan en Marinus vertrekken, ze willen niet meer samenwerken met de andere twee. Maar er ontstaat ook onenigheid tussen Jan en Marinus: 'Uit allerlei oorzaak zijn Hoeder en ik tenslotte van elkaar geraakt.' Jan maakt deel uit van de KP-Groningen bij een van de sabotage- en droppingsploegen

en verblijft in de Anna Paulownastraat 26. Jannes Noorman heeft zijn huis ter beschikking gesteld voor onderduik, vergaderingen en opslag. Zijn vrouw en kinderen zijn veilig ondergebracht in Westerbork bij de ouders van Jans verloofde. Van Jans daden is niet meer bekend, al lijkt zijn opleiding als telegrafist van pas te komen. Volgens zijn vader: 'Heeft nog geseind naar Engeland voor vernietiging van een V1. Elf uur seinde hij waar de V1 werd opgelaten. Twee uur antwoord, hij was vernietigd.' Op 10 november valt de Sipo de woning binnen.

Hendrik Jan Droppers

Huzaar 1e klasse Jan Droppers (21) krijgt op 12 juli 1940 eervol ontslag uit de militaire dienst wegens overgang naar de – sinds een week civiele – Marechaussee. Hij heeft zich op die datum verbonden als marechaussee te paard bij VIII Divisie Marechaussee en wordt meteen in de praktijk geplaatst bij de Brigade Hoogezand. Twee maanden later behoort hij tot het nieuw opgerichte Eskadron Groningen, gelegerd in de stad Groningen. In 1941 worden marechausseedetachementen naar de Belgisch-Nederlandse grens gestuurd ter bestijding van smokkel. Droppers maakt vanaf medio augustus

vier maanden deel uit van het Detachement Hooge-Mierde. Een week na terugkomst wordt hij voor twee maanden ingezet bij de Brigade Winschoten en in juli 1942 voor twee maanden bij de Brigade Appingedam. Inmiddels zijn begin 1942 de eskadrons opgeheven en is hij overgeplaatst naar de Brigade Groningen.

Ook Droppers moet vanaf februari 1943 twee maanden wachtdienst draaien in Kamp Westerbork. Het Detachement Marechaussee is gelegerd in het *Heidelager* vlakbij bij het kamp. Over de wachtroutine schrijft hij aan zijn zuster: 'Wij hebben hier de eene week nachtdienst en dan weer een week lang dagdienst. Dan moeten wij hier wacht kloppen om het kamp heen [...]. Overdag staan wij hier op de torens, die om het kamp zijn gebouwd, terwijl wij zolang het donker is moeten lopen.' Verder: 'Het eten is hier goed, wat natuurlijk heel wat waard is in deze tijd.' Bij de reorganisatie van de politie van maart 1943 wordt Droppers aangesteld als wachtmeester der Staatspolitie en ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)', en geplaatst bij de politiestation Haren. Voorlopig doet hij nog steeds dienst in Groningen en werkt pas vanaf oktober in Haren. Hij krijgt toestemming om te trouwen met zijn Alie en

COMPTABELE DER STAATSPOLITIE IN HET RESSORT GRONINGEN

Gevelbord Bureau Comptabele in Groningen

hun huwelijk wordt 9 december 1943 in Groningen voltrokken.

Jan heeft zich aangesloten bij de KP-Groningen en maakt deel uit van een van de sabotage- en droppingsploegen. Hoofdwachtmeester Seepma, ook illegaal werker, vraagt hem om aan Hoeder een lijst te geven van (on)betrouwbare politiemannen en marechassees uit de drie noordelijke provincies. Op 11 november staat Jan voor het huis aan de Anna Paulownastraat 26 en loopt in de val met de belastende papieren op zak. Hij wordt via de *Sipo-dienststelle* ingesloten in het Groningse Huis van Bewaring.

Pieter Seepma

Aansluitend aan zijn ontslag als militair verbindt opperwachtmeester-administrateur Seepma (41) zich op 10 maart 1941 bij de Marechassees. Na een kadercursus in Apeldoorn wordt hij als opperwachtmeester-schrijver geplaatst bij de Staf VIII Divisie in de stad Groningen. Bij de politie-reorganisatie van maart 1943 wordt Seepma aangesteld als hoofdwachtmeester van de Staatspolitie en ingedeeld bij de 'Marechassees (Gendarmerie)', bij de Staf Marechasseegewest Groningen. Vijf maanden later wordt de comptabele functie bij de gewesten weggehaald en ondergebracht bij het Bureau Comptabele der Staatspolitie. Seepma wordt nu ingedeeld bij dat bureau met als standplaats Groningen.

Pieter maakt deel uit van de illegale organisatie Nationaal Steunfonds (NSF). Hij verzorgt de inzameling van geld en de uitbetaling aan ondergedoken politiemannen. Tevens geeft hij inlichtingen aan de illegaliteit over de betrouwbaarheid van politiepersoneel en over signaleringen in het Algemeen Politieblad. In het complot bij Bureau Comptabele zitten ook opperwachtmeester Bilkes en wachtmeester Uittenbogaard.

Op zondagmiddag, de dag na de inval in de Anna Paulownastraat, geeft de (waarnemend) gewestelijk politiepresident luitenant-kolonel Blank, opdracht aan vier politieke vertrouwelingen om Seepma te arresteren. Blank doet dit in opdracht van de Sipo zonder naar de reden van deze arrestatie te vragen. Ze rijden naar de Wagnersingel, maar Seepma is niet thuis.

Hij zou naar de kerk zijn en daar – in de Gereformeerde Kerk aan de Coendersweg – wordt hij aangehouden. Seepma wordt ingesloten in het Huis van Bewaring en ter beschikking gesteld van de Sipo. Lehnhoff: 'Wij wisten van hem, dat hij een lijst had gemaakt van het personeel van de marechassees [...]. Zijn naam is genoemd door een marechassees Droppers, die de lijst bracht naar een perceel in de Anna Paulownastraat te Groningen, welke woning onder bewaking stond [...]. Vier dagen na Pieters arrestatie duiken Bilkes en Uittenbogaard onder. Echtgenote Emma probeert enkele malen Pieter te bezoeken, maar dat wordt steeds geweigerd. Wel mag er kleding worden omgeruild. Ze ontdekt in zijn kleren een closetpapieretje met daarop: 'Van de kerk naar de kerker. Uw wil geschiedde.' Een vrijgelaten gevangene brengt haar de groeten over van Pieter en vertelt over het respect dat hij van zijn medegevangenen geniet, omdat hij met hen bidt, zingt en gymnastiek-oefeningen doet.

Concentratiekamp Neuengamme

Op 16 januari 1945 vertrekt uit Groningen een treintransport van circa 110 man waaronder Hoeder, Droppers en Seepma op weg naar concentratiekamp Neuengamme, onderverdeeld in twee groepen. Twee dagen later zal de betekenis hiervan duidelijk worden, namelijk circa 70 man als *todeskandidat* en 40 man als *schutzhaftling*. Onderweg ziet Jan Hoeder nog kans een briefje uit de trein te gooien, waardoor zijn familie later hoort over zijn deportatie. De trein komt op de 18e aan op het *lagerbahnhof*.

Met 31 anderen van het transport gaan Jan Droppers en Pieter Seepma drie dagen later op 21 januari naar het zwaar gebombardeerde Hamburg om daar in de haven te worden ingezet voor opruimings- en bergingswerkzaamheden. Ze worden eerst ondergebracht in *arbeitslager* Hamburg-Fuhlsbüttel en vanaf 15 februari in *arbeitslager* Dessauer-Ufer, een havenloods in het stadsdeel Veddel. Na enkele weken sterven Pieter op 24 februari en Jan op 15 maart aan honger, ziekte, uitputting en ellende. Lijken worden of teruggebracht

naar Neuengamme om gecremeerd te worden of door een begrafenisondernemer begraven op het Friedhof Hamburg-Ohlsdorf. Dankzij de declaraties van deze begrafenisondernemer weten we dat Pieter en Jan daar zijn begraven. Later zijn op die begraafplaats de Nederlandse oorlogsgraven heringericht als het Nederlands Ereveld Hamburg. De resten van Pieter zijn in 1951 herbegraven op begraafplaats Selwerderhof te Groningen.

Jan Hoeder krijgt na de registratie een armband om met daarop *torsperre*, wat betekent dat hij ter dood is veroordeeld en de poort van het kamp niet uit mag. Tot hun executie worden de *torsperren* tewerkgesteld in het kamp bij het *flecht-kommando*, het vlechten van camouflage-netten. Kampoverlevende Van Dee, onderwachtmeester te Hoofddorp, spreekt hem over zijn *torsperre* en vraagt of hij dit niet verschrikkelijk vindt. Jan antwoordt laconiek: 'Ach, ik heb pech gehad.' Hij wordt in de arrestbunker opgehangen mogelijk op 20 of 21 februari. De *torsperren* zijn tussen 1 februari en 10 maart omgebracht en niet vermeld in de dodenboeken. De 'Commissie tot het Doen van Aangifte van Overlijden van Vermisten' doet in 1951 aangifte bij de gemeente Westerbork met als sterfdatum 10 maart 1945.

Van het transport van circa 110 mannen van 16 januari 1945 van Groningen naar Neuengamme is niemand levend teruggekeerd. Jannes Noorman en Ares Gerrit Dijkstra behoren tot deze slachtoffers.

Wachtmeester Ane Fokkens is weer gearresteerd en met vier collega's uit Groningen op 19 juni 1944 in Vught doodgeschoten. De ondergedoken wachtmeesters Van der Heide en Homoet zijn in Groningen na een vuurgevecht gearresteerd. Hielke van der Heide is op 5 september 1944 in Vught doodgeschoten; Wim Homoet is op 22 februari 1945 omgekomen in concentratiekamp Bergen-Belsen.

Saarloos wordt in 1947 door het Bijzonder Gerechtshof veroordeeld tot een gevangenisstraf van tien jaar te ondergaan in een Rijkswerkinrichting. Lehnhoff van de Sipo wordt ter dood veroordeeld en op 24 juli 1950 in Groningen terechtgesteld. Politiepresident Blank is in 1947 in meerdere zaken veroordeeld tot twintig jaar gevangenisstraf, waarvan vijftien jaar Rijkswerkinrichting.

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechassees. Wilt u reageren? Uw reactie is welkom op het redactieadres of rechtstreeks per e-mail aan de auteur op marechassees4045@gmail.com.

HJV-speld voor reservekapitein Van Delft

Op 13 april jl. werd aan de reserve-kapitein mr. Marcel van Delft de speld Hogere Juridische Vorming (HJV) uitgereikt door generaal-majoor A.A. Peperkoorn, Inspecteur der Reservisten. Piet van Erk doet verslag.

Een lang gekoesterde wens van Marcel ging hiermee in vervulling. Generaal Peperkoorn zette de loopbaan van kornet Van Delft uiteen zowel bij Staf KMar/APS als reservist. De ceremonie vond plaats in het ministerie van Defensie, Plein/Kalvermarkt-complex en werd verder bijgewoond door mevrouw Bianca Timmer (partner van Marcel), reserveofficieren Dick van Lingen en Reijer van Baar, de heren Peter Rietveld en Piet van Erk, en hoofd Bureau reserveofficieren, majoor Robin Oost. Na afloop werden nog uitgebreid herinneringen van de 'Raamweg' opgehaald.

Warme contactmiddag Badhoevedorp

Vijfenvertig personen, iets minder dan vorig jaar, vonden op 17 mei 2017 de weg naar de Koningin Máxima-kazerne voor het bijwonen van de contactmiddag Badhoevedorp. Gerrit Reloe was daar voor het eerst aanwezig als opvolger van Roel Gras. Het was warm weer, de meeste bezoekers waren zomers gekleed en in opperbeste stemming.

Namens het SMC-bestuur heette Gerrit de aanwezigen van harte welkom. Hij stelde zich nog even voor aan diegenen die nog niet van de wisseling van de wacht op de hoogte waren. Een bijzonder welkom voor Cor de Boer die in de respectvolle leeftijd van 93 jaar als oudste deelnemer aanwezig was. Cor, die er graag bij wilde zijn, werd door

Jaap Gatsma en Jan Gaasbeek in Baarn opgehaald. Hij stelde dat zeer op prijs! Overigens zal in het augustusnummer van MC een uitgebreid artikel over hem verschijnen. Gerrit bedankte plaatsvervangend kazernecommandant, kapitein Kees Ploeg voor de geboden gastvrijheid en gaf hem de gelegenheid om het programma toe te lichten. Er was een wijziging: in plaats van een lezing over terroristenbestrijding nu een video over activiteiten van de KMar in de periode 2016 tot heden. Na gelegenheid gegeven te hebben tot het stellen van vragen wenste kapitein Ploeg de deelnemers een prettige bijeenkomst toe. Hij beloofde voor volgend jaar een uitgebreide rondleiding in het kazernecomplex.

Gerrit noemde nog dat H.M. Koningin Máxima op deze dag haar verjaardag vierde wat spontaan leidde tot een driewerf hoera voor de jarige. Aanvankelijk moest hij de aanwezigen teleurstellen omdat de bar geen oranjebitter had, waarvan hij op kosten van SMC een glaasje wilde aanbieden. Toch kwam op enig moment een fles te voorschijn. De middag werd plezierig voorgezet, ook op het buitenterras, en zoals gebruikelijk werden de bekende oude koeien van stal gehaald. De middag werd afgesloten met een heerlijk Indisch buffet met de toepasselijke naam Samarang met na afloop koffie of thee. Het was een geslaagde bijeenkomst!

Gerrit Reloe (midden) verwelkomt de aanwezigen

Een woord van waardering is op zijn plaats aan het Paresto-personeel voor de uitstekende verzorging. Dank ook aan brigadeadjutant Charlotte Bloemendaal - van Wijk en de medewerkers van de servicedesk Schiphof, Henriette van Zetten en Meindert Pasterkamp, voor hun geweldige medewerking aan de voorbereiding van deze contactmiddag.

Lintjesregen 2017

Ook dit jaar ontvingen SMC-begunstigers op 26 april bij gelegenheid van Koningsdag een Koninklijke onderscheiding. Het bestuur van SMC en de redactie van Marechaussee Contact feliciteren hen hiermee van harte. | Door: Jack Vlaming

Wiete Hopperus Buma

Kolonel b.d. B.W. Hopperus Buma is op 26 april benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Wiete vervulde gedurende zijn militaire loopbaan onder meer de functies van vicevoorzitter van de Vereniging Officieren KMar, voorzitter van de Stichting Vrienden van het Trompetterkorps der KMar, voorzitter van de Traditiecommissie KMar en lid van de Traditiecommissie Krijgsmacht.

Van stichting Het Tjallinga Weeshuis dat diverse jeugdprojecten financieel ondersteunt in binnen- en buitenland, is Wiete 'dadelijk administrator'. Tevens is hij lid van de Lions Club Amersfoort en voorzitter van de Stichting Vrienden Museum KMar. Voor de Stichting Het Evert Zoudenbalchhuis is hij regent en voorzitter. Daarnaast is hij lid van het Kapittel Militaire Willems-Orde en vicevoorzitter van de Prins Bernhardstichting. Hij was bestuurslid en werd later voorzitter van de Nederlandse Zuid-Afrikaanse Vereniging en aansluitend lid van het bestuur van de nieuwe stichting Zuid-Afrika Huis Nederland (NZAV). Hij is lid van de commissie Politieklachten regio Midden-Nederland

en maakt in die regio deel uit van de commissie van toezicht arrestantenzorg. Daarnaast is hij bestuurslid van de Stichting Mr. W.W. Buma-Leen, die het beheer voert over de familiebegraafplaats in Weidum.

Wiete is ook adviseur bij het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, docent bij het Studiecentrum Rechtspleging (SSR), plaatsvervangend advocaat-generaal bij het Openbaar Ministerie te Amsterdam en plaatsvervangend officier van Justitie in het ressort Midden Nederland.

De burgemeester van de gemeente Amersfoort, de heer L.M.M. Bolsius, reikte hem de versierselen uit.

Fred Klijndijk

De heer F.J. Klijndijk werd benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Fred heeft zich jarenlang verdienstelijk gemaakt als lid van de Heemraad Dene-kamp. Hij is ook al jaren zeer betrokken bij het OTCKMar en de Koning Willem III-kazerne. Zo heeft hij een bijdrage geleverd aan de traditiekamer en verzorgt hij vele rondleidingen. Over de kazerne en het opleidingscentrum heeft hij vijf brochures geschreven. De onder-

linge band tussen oud-dienstplichtig marechaussee heeft hij aanzienlijk bevorderd met zijn website MarechausseeNostalgie.nl. Al vele jaren is dat een platform waarop men elkaar weet te vinden. Daarnaast heeft hij zich ook jarenlang ingezet voor activiteiten van de Stichting Marechaussee Contact, onder andere als verslaggever en fotograaf.

De burgemeester van de gemeente Dinkelland, mevrouw I. Bakker, reikte hem de versierselen uit behorende bij deze onderscheiding.

Jouke Bosma

De heer J. Bosma is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Jouke heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt met onder andere kerkelijk werk. Hij was lange tijd lid van de wijkkerkenraad, Algemene Kerkenraad en voorzitter van het College van Diakenen. Op het gebied van ouderenwerk heeft hij bestuurlijke functies vervuld bij de Protestants Christelijke Ouderen Bond (PCOB), de Senioren Advies Raad Prins Alexander, het CDA-Seniorenoverleg Rotterdam en het Overleg Samenwerkende Ouderenbonden Rotterdam,

waarbij met name de laatste werd aangehaald als een belangrijke gesprekspartner voor de politiek in Rotterdam. Naast deze activiteiten is hij ook 11,5 jaar raadslid geweest van de deelgemeente Prins Alexander. Na zijn functioneel leeftijdsontslag in 2007 heeft hij nog een jaar twee dagen in de week gewerkt bij de Nationale Politie in oprichting voor het beschrijven van de internationale uitwisseling van politiegegevens in verband met de toen nieuwe wetgeving. Vervolgens is hij als zzp'er nog enkele jaren betrokken geweest bij de (tweede) reorganisatie van de KMar-recherche tot een landelijke recherche.

De versierselen werden hem uitgereikt door de burgemeester van de gemeente Rotterdam, de heer A. Aboutaleb.

Jan van Kouwen

De heer J.B. van Kouwen is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Jan is sinds 1998 vrijwilliger bij de vereniging Ypsilon te Breda. Dit is een vereniging van familieleden en betrokkenen van mensen met psychosegevoeligheid. Hij fungeert als vraagbaak en steun en toeverlaat voor individuele mantelzorgers. Daarnaast is hij mantelzorger van zijn zoon, kleindochter en zijn vrouw.

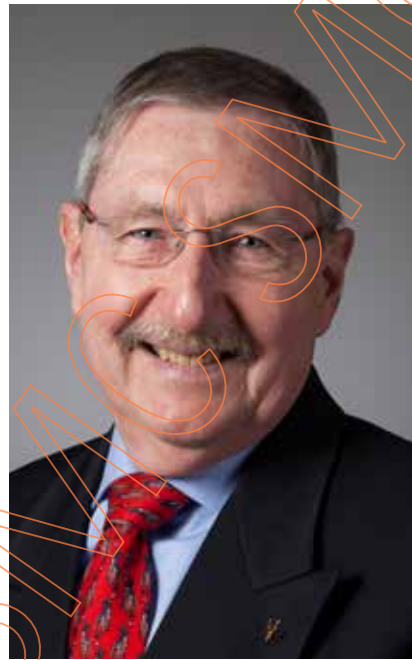
De versierselen werden hem uitgereikt door de burgemeester van de gemeente Moerdijk, de heer J. Klijs.

Peter Rutten

Majoor b.d. P.H. Rutten is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Peter was van 1972 tot 1995 fractiebestuurder van de landelijke militaire belangenvereniging/vakbond Marechausseevereniging. Hij was van 1972 tot 1995 secretaris van de afdeling Limburg van deze vereniging en als zodanig lid van het landelijke Kaderbeeraad. Van 1984 tot 1995 was Peter voorzitter van het Onderdeels Overleg Orgaan Limburg. In 2005 werd hij vicevoorzitter van de fractie NAD (niet actief dienenden) van de landelijke Marechausseevereniging, sinds februari 2016 is hij voorzitter. Hij zette een mailnet op voor de gepensioneerde leden. Deze digitale gemeenschap telt ruim 900 deelnemers. Door zijn inzet wordt dagelijks relevante informatie verstrekt, vragen van leden beantwoord en wordt lief en leed met elkaar gedeeld.

Vanaf 2004 is betrokkene actief lid van het CDA te Venlo en in de periode 2004/2011 was hij hiervan de secretaris. Tevens was hij in deze periode campagneleider, secretaris van het overgangsbestuur van de afdelingen Arcen/Lomm en Velden met de afdeling Venlo. Ook is hij sinds 2004 te Venlo lid van de gespreksgroep CDA. Sinds 2005 helpt hij, als vrijwilliger bij FNV belastingenservice (regio Venlo), particulieren

met hun belastingaangifte en het aanvragen van toeslagen.

De versierselen werden hem uitgereikt door de burgemeester van de gemeente Venlo, de heer A. Scholten.

Menno Robers

Majoor b.d. M. Robers is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Menno was van 1977 tot 1984 (waarnemend) commandant van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB). In 1988/1989 was hij Deputy Provost Marshall bij de Multinational Force and Observers in de Sinai. Vanaf 2011 is hij voorzitter van het Contact Oud-leden BBEK (Bijzondere Bijstandseenheid Krijgsmacht). Daarnaast was hij te Apeldoorn secretaris bij de Stichting Bevrijding '45 en bij de Werkgroep 4 mei Herdenking. Ook was hij in die gemeente lid van de Werkgroep Nationaal Defilé van de veteranen in 2000, 2005 en 2010. Van 2011 tot 2015 was hij begeleider bij Zorggroep Apeldoorn, locatie Randerode. Tenslotte was hij ook bestuurslid van de Stichting Vrienden Kinderboerderijen Apeldoorn.

Hij ontving de versierselen uit handen van de minister van Defensie, mevrouw J. Hennis-Plasschaert.

De foto's zijn door de gedecoreerden ter beschikking van de redactie gesteld.

Aangenaam weerzien met Oorlogsmuseum Overloon

foto Jan van Brummelen

Op donderdag 20 april had de Reünienvereniging MC een bezoek georganiseerd aan Oorlogsmuseum Overloon. De organisatie was in handen van Gerrit Reloe, zeg maar de nieuwe 'Roel Gras'. Voor Gerrit was dit het tweede evenement dat hij mocht organiseren. Waarschijnlijk vanwege de ligging in het diepe zuiden, waren er opvallend veel Limburgers aanwezig en dat was te horen.

Nu had uw redacteur dit museum al eens eerder bezocht maar dat was jaren geleden. In mijn herinnering een groot park met overal geallieerd en Duits oorlogsmaterieel dat in oktober 1944 na de grote tankslag bij Overloon was achtergebleven. Tot mijn aangename verrassing was het museum geheel gemoderniseerd en gaat het niet alleen over deze 'grootste tankslag op Nederlandse bodem' maar over alle aspecten van oorlog. De 37 deelnemers konden daar pas na de uitstekende lunch kennis van nemen want het ochtendprogramma begon - na koffie en Limburgse vlaai - met een voordracht van een jonge veteraan, luitenant-kolonel Luijters (Koninklijke Landmacht) onder de titel: 'Een veteraan vertelt'.

De lezing vond plaats in de aula die verder helemaal was gewijd aan de geschiedenis van de Duitse fallschirmjäger(!). Overste Luijters had inderdaad veel te vertellen maar voor hij aan zijn eigen missie-ervaringen begon, leidde hij het aandachtig gehoor eerst in sneltreinvaart langs alle bekende en onbekende militaire missies waaraan Nederlandse militairen na de Korea-oorlog hebben deelgenomen. Dat

Nederland inmiddels 650.000 veteranen telt en er in 2016 wel 26 missies plaatsvonden, was ook voor mij een verrassing. Daarna ging Luijters in op zijn eigen ervaringen in Afghanistan bij de ISAF-missie. Vanwege zijn intendant-achtergrond kwamen vooral de logistieke aspecten aan de orde van zo'n grote, complexe operatie waarbij al het personeel maar ook materieel, door de lucht moet worden aangevoerd. Luijters bouwde zijn verhaal op vanaf de prille voorbereidingen tot en met zijn terugkeer in Nederland. Ook het land zelf werd uitgebreid toegelicht met zijn bevolking, het harde klimaat, de grote tegenstellingen tussen arm en rijk, de grote transportproblemen door de bar slechte wegen en natuurlijk de grote gevaren van aanslagen en berm bommen. Naast zijn werk had Luijters nog kans gezien om op persoonlijke titel twee hulpacties op touw te zetten om vanuit Nederland medisch materiaal en kinderspeelgoed naar de hulpbehoevende bevolking over te brengen.

Hoewel Luijters een opgewekt en positief verhaal hield, ging hij de PTSS-problemen bij teruggekeerde militairen niet uit de weg. Ogenscheinlijk mankeren ze weinig, maar soms zijn ze op jonge leeftijd al tot niets meer in staat. Tien procent van de teruggekeerde militairen krijgt er mee te kampen en dit bracht bij sommigen in de zaal de herinnering aan de eigen uitzendingen

terug toen er na terugkeer helemaal geen opvang was. Na afloop van zijn boeiende voordracht vertelde Luijters mij dat hij ook veel op scholen spreekt. Hij begint dan eerst met vragen: 'Wanneer was ...? Luijters is telkens verbaasd over het gebrek aan kennis over de oorlog bij de leerlingen van basisscholen en mbo's. 'Ze weten niet eens de begin- en einddatum van de Tweede Wereldoorlog.' Een extra aansporing om hier vooral mee door te gaan.

Na de lunch konden we de grote hallen bezoeken met een imposante hoeveelheid militair materieel, vliegtuigen, V1's en nagebouwde opstellingen. Qua materieel misschien wel indrukwekkender dan het museum te Soesterberg. Overloon is duidelijk een museum van deze tijd geworden met veel films met persoonlijke verhalen en geschiedenissen. Je kon ook ervaren hoe het aanvoelde om in een bommenwerper onder vuur te worden genomen. Hoe de tijd is veranderd, bleek wel dat bezoekers niet alleen verhalen van militairen, verzetsmannen en Joodse familiedrama's te zien en te horen kregen, maar ook van Nederlanders die met de beste bedoelingen en in volle overtuiging kozen voor de NSB of dienst namen bij een Duits vrijwilligerslegioen. 'Daarmee kwamen ze wel terecht aan de verkeerde kant van de geschiedenis' kwam mij bij de dodenherdenking van 4 mei ter ore.

Op de parkeerplaats bleken ook auto's met een Duits kenteken te staan. Komen die bezoekers voor het Nederlandse verhaal over de Tweede Wereldoorlog of toch voor het vele Duitse materieel dat er is tentoongesteld? Het feit dat alle opschriften in de tentoonstelling ook in het Duits zijn, houdt daar misschien wel verband mee... De organisatoren van deze contactdag kunnen weer terug zien op een zeer geslaagd bezoek; een compliment voor Gerrit Reloe.

foto Cees van Ingeren

'Ik had dit niet willen missen!'

Na vijftig jaar, op 17 mei 2017, een reünie in het Marechausseemuseum in Buren voor 59 maten van lichting 67-3 en 22 partners. Woensdag 24 mei 1967 kwamen ze op in de Koning Willem III-kazerne voor het vervullen van de dienstplicht bij de KMar. Wat een succesvolle reünie en wat een prachtig weer die dag. Jacques van der Torren bericht er over.

Bij binnenkomst kreeg iedereen een naamsticker met zijn foto van toen opgeplakt. Een kop koffie met gebak maakte de ontvangst compleet. Handen werden geschud en op de sticker gekeken om de naam te ontdekken die bij de kop paste. Een goed idee die naamstickers, want na vijftig jaar herken je ze niet allemaal meer. Sommigen hadden nog wel herkenbare trekken, maar ook grijze of minder haren en door de jaren heen een dikkere kop gekregen (en niet alleen een dikkere kop). De meesten hebben na hun

diensttijd geen contact gehouden en zo werd het ophalen van herinneringen (met foto's van toen erbij) een waar festijn. Alles kwam weer boven borrelen na vijftig jaar opgeborgen te zijn geweest in de krochten van onze hersenen.

Martin Aalbers heette iedereen welkom. Er werd een minuut stilte gehouden voor de veertien mannen die ons zijn ontvallen. De directeur van het Marechausseemuseum sprak over de geschiedenis van het museum. Nico Driessen vertelde anekdotes en gaf als dank een appeltaart aan de mannen van de reüniecommissie. En de gesprekken gingen verder. Na een prima verzorgde lunch kregen we een rondleiding door het museum met uitleg over het ontstaan van de Marechaussee, hoe het vroeger was en hoe het nu is. Aanluitend werden groepsfoto's gemaakt, één met de dames en één met de maten van 67-3.

De VVV had voor de dames een partnerprogramma. Zij maakten met een gids een wandeling door Buren met uitleg over de historie van het stadje en de verbinding met ons koningshuis. De dames hebben met een gevarieerd programma een mooie dag gehad. Voor de mannen was er voldoende tijd om met een drankje in de hand verder bij te praten. Verwaterde contacten werden vernieuwd en afspraken gemaakt. Enkelen hadden elders verplichtingen en namen al afscheid. Wat volgde was een verzorgd en uitgebreid warm- en koud buffet. Zo liep deze dag op zijn einde.

Met veel dank aan het organisatie team Martin Aalbers, Dick de Gier, Kees de Graaf en Joop Pors zeg ik, en spreek zeker ook voor alle aanwezigen: 'Ik had dit niet willen missen. Het was fantastisch!' Wellicht volgt er nog eens een reünie en mogen we er dan allemaal weer zijn.

Herdenking Katwijk aan de Maas

Op de zondag na 4 mei worden bij Katwijk aan de Maas jaarlijks de gesneuvelden van 26 Regiment Infanterie en het Korps Politietroepen (PT) uit de meidagen van 1940 herdacht. In de twee rivierkazematten bij de spoorbrug over de Maas sneuvelden zeven PT'ers.

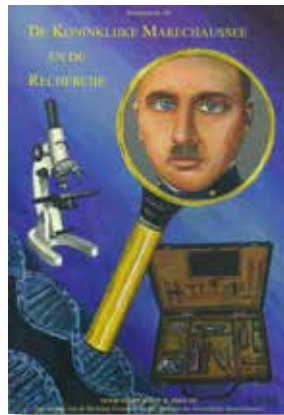
Sinds vorig jaar heeft het Historisch Depôt Koninklijke Marechaussee de eer om deel uit te mogen maken van de erewacht bij de herdenking. Depôtcommandant Bart van Es las de namen van de gevallen PT'ers voor, Jan Bruggink

en Tjitte Wassenaar flankeerden als erewacht het monument. Tjitte: 'Als je dan naast het monument staat en je ziet een zeer emotionele mevrouw voor dit monument, dan krijg je zelf ook een brok in je keel.' Later bleek dat zij de 89-jarige dochter was van de omgekomen sergeant Nefs, commandant rivierkazemat-Noord. Zij was twaalf jaar toen zij haar vader verloor. Tjitte: 'Als je na afloop de reacties ziet en hoort, dan besef je dat de hele herdenking zeer gewaardeerd werd. Wij zijn trots om hieraan deel te nemen; opdat wij niet vergeten!'

Vriendendag in het Marechauseemuseum

Tweemaal per jaar geeft de Stichting Vrienden van het museum der Koninklijke Marechaussee tijdens een zogenaamde vriendendag een brochure uit waarin een deel van de geschiedenis van de KMar wordt uitgediept. Op 13 april waren ongeveer zestig personen in de Dependance van het Marechauseemuseum aanwezig bij de uitreiking van de door majoor b.d. Kees Procee geschreven brochure nummer 49, 'De Koninklijke Marechaussee en de recherche'.

De deelnemers werden verwelkomd door de museumdirecteur, kolonel b.d. Roland van der Heijden. Hij schetste de laatste ontwikkelingen in en rond het museum. Het aantal bezoekers in 2016 was 16.000, ruim 3000 meer dan in 2015. Onder de bezoekers waren veel grootouders met hun kleinkinderen. Tevens weten steeds meer instanties binnen de KMar en de politie het museum als vergaderlocatie te vinden. Roland wees de aanwezigen op de vernieuwde website en de vernieuwde Facebook-pagina. Op de website was o.a. een Paasfilm te bekijken, tot 13 april was deze al ruim 6000 keer gedownload. De collectie is het laatste half jaar vrijwel niet gewijzigd.

Hierna nam kolonel b.d. mr. Wieta Hopperus Buma als voorzitter van de Stichting Vrienden het woord. Het aantal begunstigers van de stichting blijft rond de 700 blijft schommelen. Elk jaar doet de Stichting Vrienden iets voor het museum. Dit jaar is besloten om de door Hoyneck van Papendrecht op verzoek van Van Houten geschilderde aquarellen te restaureren en

achter speciaal UV-werend glas te plaatsen. Wieta gaf ondermeer aan dat dit jaar de vriendendag op 19 oktober in het museum zal worden gehouden. Dan zal brochure nummer 50 worden gepresenteerd. Deze door generaal-majoor b.d. Kees Neisingh te schrijven brochure gaat over de KMar in meidagen van 1940.

Hoofdredacteur, kapitein ter zee b.d. Donald Weekenstroo ging in op de totstandkoming van de nieuwe brochure. Deze zou in eerste instantie worden geschreven door kapitein b.d. Dick Tegel. Hij werd echter in 2015 getroffen door een hersenziekte en is helaas in 2016 overleden. Majoor b.d. Kees Procee bleek bereid de brochure te vervolmaken. Dit ging niet zonder slag of stoot, ook Kees had met ziekte te kampen. Het eindproduct mag er zijn! Donald bedankte Kees voor zijn inzet; tevens bedankte

Eindredacteur Donald Weekenstroo

hij de maker van de voorplaat, de heer Frans Ouwkerk. Na een korte reactie en toelichting door Kees Procee gaf luitenant-kolonel Roland Scheltes aan dat men ook nu nog voortborduurt op de door de voorgangers gelegde basis.

De wederom zeer geslaagde bijeenkomst werd besloten met een aperitief en lunch. Bij vertrek kregen de aanwezigen een exemplaar van de brochure. De brochure kost € 1,- en is via het museum bestellen. Museumvrienden krijgen de brochure thuisgestuurd.

Een trotse Kees Procee in het midden

foto's Henny de Heus

O ja, word Vriend en maak uw vrienden ook Vriend!

Vrienden van het Marechauseemuseum krijgen halfjaarlijks een brochure toegezonden. Nieuwe begunstigers kunnen zich opgeven bij de penningmeester van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee: Peter Coomans, Theeboomstraat 4, 3151 RR Hoek van Holland (e-mail: Rolinka_peter@kpnmail.nl).

Reünie beroepsopleiding lichting 71-2

Klaas Zeldenrust en Jannes Douma wilden een reünie organiseren van hun beroepsopleiding bij de Koninklijke Marechaussee die op 17 maart 1971 begon. Beiden waren in maart 1971 als dienstplichtig marechaussee opgekomen en gingen per 1 juli van dat jaar over naar de beroepsopleiding. Jannes doet verslag van hun ervaringen [ingekort door de redactie].

In juni 2016 zijn we begonnen met een lang en intensief onderzoek naar adressen van onze lichtingsgenoten. Van een pelotonsnamenlijst van Ben Janssens, die al eerder een poging had gewaagd een reünie te organiseren, moesten de adressen en telefoonnummers geactualiseerd worden. Dat viel niet mee, uiteindelijk is het gelukt. Van één hebben we geen adres kunnen achterhalen: hij was na zijn flo geëmigreerd. Van de 36 marechaussees die de opleiding hadden afgerond, zijn op 17 maart 2017, 45 jaar na het verlaten van de Koning Willem III-kazerne, weer 26 man op de bakermat neergestreken. Enkelen lieten weten niet te komen, drie waren helaas overleden, twee ziekmeldingen en één man was dus geëmigreerd.

Op onze reüniedag had ik mezelf belast met de wacht dienst bij de poort. Uiteraard met een namenlijst, maar hoe herken je iemand na 45 jaar? Iedereen was gevraagd om een document op te sturen over zijn verdere loopbaan bij de marechaussee, politie, defensie of el-

ders en daarbij een foto van toen en nu. Hiervan hebben we een herinneringsboekje gemaakt. En zo kon ik al een beetje wennen aan de 'nieuwe' gezichten van de lichtingsgenoten. Rond 10.00 uur was de aankomst gepland, om 09.45 uur stonden er al twee bij de poort te trappelen van ongeduld! Om 10.15 uur was de een-na-laatste (woonachtig in Apeldoorn!) binnen en kwam nog een telefoontje van de allerlaatste. Hij vroeg of de 3-tonners al naar de kazerne waren vertrokken, want hij zag ze niet staan bij het station.

De reünie begon met een hartelijke begroeting van elkaar met koffie en gebak. Iedereen werd welkom geheten door de twee organisatoren en kreeg het dagprogramma uitgelegd. Op een wand hing een tijdschema van alle deelnemers waarop je kon zien wat de lichtingsgenoten allemaal hadden gedaan in de afgelopen 45 jaar. In het welkomstwoord was gevraagd of een groepsfoto bij de klok op het square moest gebeuren of op de stoep van gebouw 22 (B-School Eskadron). Het werd eenstemmig 'voor ons gebouw'. Hierna hebben we in het KEK-gebouw nog gezellig zitten kletsen. Op de bar lagen de pelotonslijsten van toen met de cijfers van alle toetsen die we hadden gemaakt. Daarin was ook een kolom waarin door het kader een verwachtingspatroon van ieder was vermeld met de cijfers 1 t/m 5. Alleen

konden we niet direct ontcijferen of de 1 nu stond voor een verwachtingsvolle carrière bij KMar of dat het de 5 was. Uiteraard was alles toen nog met de hand geschreven.

Ook tijdens de lunch raakten we niet uitgepraat. Heel apart, de meesten hebben elkaar na 1972 niet of nauwelijks gezien of gesproken en toch was er direct zo'n vertrouwde en bekende sfeer. Daarna aantreden voor het gebouw, was toch anders dan toen. Kapitein Tattersall leidde ons rond over de kazerne. In 'ons' gebouw 22 zagen we de legering van nu. In gebouw 24 was een museum ingericht over het verblijf en ontsnappen van de Schotse divisiearts kolonel Graeme Warrack in oktober 1944 na het mislukken van de slag om Arnhem. Op de route richting garages bezochten we in een van de oude toiletgebouwtjes een museum met attributen van toen en nu die met de marechaussee-opleiding te maken hadden. Bij de garageboxen kwamen we in een ondergrondse ruimte met prachtige sportlocaties en schietbioscopen. Terug in het KEK-gebouw hebben we ons uitstekend vermaakt met oude foto's en het ophalen van herinneringen. Rond 16.00 uur ging iedereen tevreden naar huis terug en uit de reacties bleek unaniem dat een reünie veel eerder had moeten gebeuren. Over vier jaar, vijftig jaar na onze opkomst, zullen we het nog eens overdoen.

Nieuwe begunstigers

A.R. Boer
Ber 77-3
SFOR

N.P. Ogay
Donateur

S.A.J. Segers
Ber 74-5
UNIPTF

T.W. Strikkeling
Ber 67-2
MFO; UNTAG

Mevr. J. Wijers-van 't Hert
Weduwe van J. Wijers
Dpl 1 DMC
Ned. Indië; MPI; STKW

Wij heten de nieuwe begunstigers van harte welkom. In totaal vormen nu 2648 begunstigers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

F.A. van Beekum
Geboren 17 juni 1925
Overleden 22 maart 2017
Dpl 1 DMC
Ned. Indië 2 MPI

R. Brundel
Geboren 26 april 1937
Overleden 29 april 2017
Dpl 56-4

L.P. de Geus
Geboren 22 februari 1937
Overleden 31 maart 2017
Dpl 56-4

B.D. Hermsen
Geboren 19 augustus 1937
Overleden 22 april 2017
Dpl 57-3

H.J. Huijskes
Geboren 26 augustus 1935
Overleden 26 maart 2017
Dpl 55-2

J. Kartsenberg
Geboren 2 oktober 1938
Overleden 21 februari 2017
Dpl 58-3

A. Mast
Geboren 1 oktober 1944
Overleden 27 april 2017
Ber 63-2

J. Mulder
Geboren 15 augustus 1935
Overleden 25 maart 2017
Dpl 55-5

W.F.P.G. Nieste
Geboren 11 mei 1929
Overleden 6 oktober 2016
Dpl Ned. Indië, KNIL; 2 MPI;
1 MPIII
Ned. Nieuw-Guinea
Ber 48-2

M. Overbeeke
Geboren 6 april 1925
Overleden 21 april 2017
NBS; Dpl 6 DMC
Ned. Indië; St MPII; St MPIV

J.E. Reinders
Geboren 17 april 1929
Overleden 25 maart 2017
Ber 49-1

C. Verheij
Geboren 15 januari 1927
Overleden 21 april 2017
Ber 49-2

A.J.I. Visser
Geboren 19 september 1928
Overleden 20 april 2017
Ber 50-1

Bestuur en redactie van de Stichting Marechaussee Contact betuigen de nabestaanden hun medeleven en wensen hen sterkte toe.

SMC

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter
Jack Vlaming
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter
Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris
Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van begunstigers)

Penningmeester
Piet van Sprang
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGNL2A)

Begunstigersadministratie en werving
Cor de Boom
Johan Frisoplein 23, 8071 LX Nunspeet
0341-257129
ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(inschrijven als begunstiger, wijzigen van (e-mail) adressen e.d.)

Administratie begunstigersbijdragen
Gerrit Sels
0229-471242
begunstigersbijdragen@marechausseecontact.nl
(informatie over en verwerking van begunstigersbijdragen; bankrekening, zie penningmeester)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)
Gerrit Reloe
Hastelweg 275, 5652 CV Eindhoven
06-30989598
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v.
RVMC te Eindhoven
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Veteranen
Frans Meijer
0341-417087
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldlijjnsondersteuning
Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
06-38655572 | 0111-720326
dvharten@zeelandnet.nl

Webmaster
Roel Bouwman
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief
Jack Vlaming
stmarcontact@gmail.com

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met o.m. de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden als begunstiger van SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2650 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

Begunstiger worden?

De jaarlijkse bijdrage is € 15,- voor in Nederland wonende begunstigers en € 20,- voor in het buitenland wonende begunstigers. Bij een aanmelding voor minimaal twee jaar wordt zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het jubileumboek 'Een krachtig instrument' toegezonden. Aanmelden kan op de website met het aanmeldingsformulier (onder tab bestuur/aanmelden).

Reünievereniging Marechaussee Contact (RVMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (Ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RVMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reünie Faciliteiten. Elke SMC-begunstiger die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RVMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RVMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC-begunstigers.

Nuldlijjnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldlijjnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

EEN BIJZONDER MUSEUM IN VELE OPZICHTEN

Beleef de wereld van de oudste politieorganisatie van Nederland en onderzoek het verleden, heden en toekomst van de Koninklijke Marechaussee. Leer de taken van de Marechaussee kennen: bewaken & beveiligen, grenspolitie en militaire politie & internationale taken.

Kijk mee over de schouders van de Brigade Speciale Beveiliging en bij de dynamische taken van de Koninklijke Marechaussee op

onze luchthavens. Zie kogelinslagen in een gepantserde autodeur, ervaar de robuustheid van een gepantserd rupsvoertuig en maak een stoere foto zittend op een motor in Marechausseekleding. Waan jezelf een echte Marechaussee door een misdrijf op te lossen (te reserveren evenement).

Het Marechausseemuseum.

Een bijzonder museum in vele opzichten!

Onderzoek & beleef

Meer weten over het museum: www.marechausseemuseum.nl

Weeshuiswal 9 | 4116 BR Buren | T (0344) 571256 | E postbus@marechausseemuseum.nl